

Η ΕΥΡΕΣΙΣ ΤΟΥ 23 ΑΡΙΘΜΟΥ. (*)

(*Ιδε Πανδώρας Φυλλιάδ. Η'.)

Α'.

—o—

Ότε πρό δύο περίπου και επέκεινα ετών εδημοσί-
ευσα τὰ ἐξ αἰτίας τοῦ 23 ἀριθμοῦ παθήματά μου,
πολλοὶ μὲν κύριοι ἀνεκέγγασαν διὰ τὴν ἀξίαν ἱππό-
του, ὡς ἔλεγον, σταθερότητά μου, πολλοὶ δὲ κυρίαι
φιλοικτίρμονες, (καὶ ποῖα δὲν εἶναι τοιαύτη;) τσακώ-
την ἠσθάνθησαν συμπάθειαν πρὸς τὰ δεινά μου, ὥστ'
ἐζήτησαν ἀμιλλώμεναι νὰ ἐνοικιάσωσιν οἰκίαν, (εἰς
Παρισίους ἐνοῶ,) ὑπὸ τὸν 23 ἀριθμὸν, καὶ νὰ κα-
τοικήσωσιν εἰς αὐτάς, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι ἴσως τις ἐξ αὐ-
τῶν, χαρακτηρῶν ἔχουσα παραπλησίους τῶν τῆς ἀ-
γνώστου μου, κατάρθῃσι νὰ ἀναπληρώσῃ αὐτήν, καὶ
νὰ θεραπεύσῃ τὸν εἰκοστοτριταῖον πυρετὸν μου, ὡς
τὸν ὠνόμασεν ὁ φίλος μου. Καὶ τοὺς μὲν πρώτους
διαβεβαίω ὅτι δὲν ἐλόπησαν διόλου τὴν φιλαυτίαν
μου οἱ καγγασμοὶ των, διότι πρό πολλοῦ ἔμαθα ὅτι
ἡ σταθερότης, ὅχι μόνον εἶναι σπάνιον φαινόμενον σή-
μερον, ἀλλὰ καὶ μυκτηρίζεται ἔταν φανῆ. Ποσάκις
ἐκοιμήθην ἀφ' ἐσπέρας πιστεύων ὅτι ὁ δεινὰ γεροῦσι-
στής, ἢ ὁ δεινὰ βουλευτής ἢ ὑπουργός εἶναι ὀπλι-
σμένος μὲ σταθερότητα τὴν ὁποίαν οὐδ' αὐτὴ τοῦ

Σαμφῶνος ἡ δύναμις ἴσχυς νὰ κλονίσῃ, καὶ ὅμως, ὅ-
ταν ἐξύπνησα τὸ πρωί, τὸν εὐρηκα γυῖνον καὶ χαλα-
ρόν, ὡς ἂν ἐξόρισεν ἡ Δαλιδὰ τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους
τῆς κεφαλῆς του, ἢ καὶ καταδιώκοντα ἀκαθέκτως
ὅ,τι γῆδες ὑπερασπίσθη μ' ἐνθουσιασμὸν φλογερώτα-
τον! Πρὸς δὲ τὰς κυρίας τί νὰ εἶπω; νὰ ἠμολογήσω
χάριτας διὰ τὰ φιλόφροντα σπλάγγνα των; νὰ πε-
ριγράψω πόσον κατένυξε τὴν καρδίαν μου ἡ ἀπειρος
γενναιότης των; νὰ φανερώσω ὅποιαν ἠλίψιν αἰσθάνο-
μαι μὴ δυνάμενος νὰ δώσω πρὸς αὐτάς καὶ ἐμπρά-
κτως δείγματα τῆς ἄκρας ἐγνωμοσύνης μου; Τὰ λά-
κτρικῶς τηλεγράφου· δὲν τὰ ὑπολήπτεται οὐδ' ἐκεῖ-
νος ὅστις τὰ λέγει, καὶ εἰς ἐπίσημα ἐὰν μεταβλη-
θῶσι πρακτικῶς τὸ σημαντικὸν εἶναι τὸ ἐμπράκτως·
διὰ τοῦτο καὶ μόνον μαίνεται ὁ κόσμος ὅλος σήμερον.
Καθὼς ἡ Καλυψὼ δὲν ἐδύνατο νὰ παρηγορηθῇ διὰ
τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ὀδυσσεύς οὕτω καὶ ἐν ἐδύ-
νάμην νὰ παρηγορηθῶ διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν αἰωνίων
κόπων μου, δὲν ἔτρωγα, δὲν ἔπινα, δὲν ἐκοιμήμην,
καὶ ἀενάως εἶχα τὸν νοῦν εἰς τὸν ἐπικατάρατον
ἐκείνον ἀριθμὸν, ὡς ἄλλος ἀποχειροβίωτος συγγραφεὺς,
ὅστις, ζητῶν νὰ ἐφεύρῃ πόρον ζωῆς ἐν μέσῳ ποινη-
νίας ἀπειροκάλου, συγκεντρῶνει ὅλας τὰς διανοητικὰς
του δυνάμεις ὅχι εἰς τὸ πῶς καὶ τί νὰ συγγράψῃ,
ἀλλ' εἰς τὸ πῶς νὰ καρδίῃ ἄρτον. Καὶ ἐνῶ ἤμην
ἄλλοτε εὐρωστος, ξανθοκόμης, ἀνθηρὸς, καὶ, ὡς τοῦ-
λάχιστον ἤξιον ἀριθμὸς τις ὅχι εὐκαταφρόνητος κυ-
ριῶν, εὐμορφος, καὶ προσηγνός, καὶ φιλόκομπος, ἔγεινα
ἰσχυρὸς καὶ γλωμῶς, ἡ κόμη μου ἐλευκάνθη πρόωρα,

(*) Ἡ συνέχεια τῆς Γαλατείας θέλει δημοσιευθῆ διὰ τοῦ
προσεχοῦς φυλλαδίου.

τὸ πλατὺ μέτωπόν μου ἐπεδείκνυέ τινας ρυτίδας, καὶ ὅλος κατάντησα σόνους, σιωπηλὸς καὶ ἀπέριττος. Ἡ φωνητικὴ μου ἐσβέσθη. Ἡ μνήμη μου δὲν ἐσωζε ζωηρότητα εἰμὴ διὰ τὸν ὀλέθριον ἀριθμὸν, καὶ ἡ ὑγεία μου θὰ προσεβάλλετο ἀνεπανορθώτως, ἐάν, κατ' ἐπίμονον παρτροπήν τοῦ φίλου μου, δὲν ἀπεφάσιζα νὰ μεταβῶ εἰς Ἀθήνας, ὅπου, κατὰ τὰς διαβεβαιώσεις του, αἱ οἰκίαι δὲν εἶχον ἀριθμούς, καὶ ἐπομένως δὲν θὰ ἐβιάζομαι νὰ τήκωμαι χάσκων πρὸ αὐτῶν αἰωνίως.

Ὁ φίλος μου μ' ἐπρότρεπε, πρὸς πλειοτέραν τῆς μελαγχολίας μου διασκεδάσαν, νὰ διαβῶ τὴν Ἐλθετίαν, τὴν Βιένναν, καὶ μέρος τῆς ὡραίας ἀλλ' ἀτυχοῦς Ἰταλίας, καὶ ἐκείθεν ν' ἀπέλθω εἰς τὴν βασιλεύουσαν τῆς Βαλλαδῆς. Ἀλλ' ἐνθυμούμενος τὸ ἀπὸ Λούγδουνον εἰς Παρισίους ταξιδιόν μου, καὶ ὃ ἐγνώρισα τὴν κυρίαν τοῦ ἀριθμοῦ μου, καὶ τρεφόμενος ἀπὸ τὴν γλυκεῖαν ἐλπίδα, ὡς τρέφονται ὅλοι τῶν βροτιῶν οἱ κενοί, τοῦ νὰ τὴν ἀπαντήσω ἐκ νέου, ἐπροτίμησα τὴν πρῶτην ὁδόν. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ, ἀποχωριστίσας ὅλους τοὺς 23 ἀριθμούς τῆς ἀπεράντου μητροπόλεως τῆς Γαλλίας, ἐπέβην εἰς ἀμαξίαν, καὶ διαβὰς δι' Ἀβαλόνας, ἀνεζήτησα ὑπὸ τὰς περιχώμους δενδροστοιχίας τῆς τὴν ἀρχαίαν συνοδοιπόρον μου. Ποσάκις καὶ ἐκεῖ, καὶ εἰς Λούγδουνον, καὶ εἰς Μασσαλίαν, κατεδίωξα ὡς μαινόμενος κυρίας αἰτινας ὁμοίους ὅσους ἐκείνην! Ποσάκις καὶ εἰς τὰς τρεῖς ταύτας πόλεις ἐκρουσα τὰς πύλας τῶν οἰκιῶν ἐφ' ὧν ἐστίλθεν ὁ περισπούδαςτος ἀριθμὸς! Ποσάκις τὴν νύκτα, ἀποκαρμυμένος ἐντὸς τῆς ἀμάξης, ἐσκήντησα ὀνειροπολῶν τρισμὸν ἐσθλῆτος μεταξωτῆς, καὶ λευκὴν χεῖρα, καὶ μανδύαν, καὶ κρηδεμόνον! Καταβέβλημένος ἀπὸ ἀθυμίας ἀνεγώρησα τέλος πάντων ἐν Μασσαλίᾳ. Τοῦλάχιστον, εἶπα κατ' ἐμαυτὸν ἅμα ἐμῶς εἰς τὸ ἀτμόπλοιο, δὲν θ' ἀναρριπίξῃ πλέον τὴν φλόγα τῆς καρδίας μου ἢ θεὰ τοῦ 23 ἀριθμοῦ. Ἀλλὰ φαντάσθητε τὴν ἐκπληξίν μου ὅτε, καταβὰς εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν περὶ τὴν ὁποίαν κεῖνται οἱ κοιτωνίσκοι, τῶν ἐπιθεατῶν, ἴδα ὅτι ὅλοι ἔφεραν ἀριθμούς, καὶ ὅτι μεταξὺ αὐτῶν ἦτο καὶ ὁ 23! Κατεδιωκόμενον λοιπὸν ἀπὸ ἔκρινός ἀδυσωπύτους, καὶ ἦτο πεπρωμένον νὰ κατατρέγῃ τὴν καρδίαν μου, ὡς ὁ ἀετὸς τὸ ἦπαρ τοῦ Πρωμηθέως, ὁ στυγερός αὐτὸς ἀριθμὸς!

Ἀποταθείς ἀμέσως πρὸς τὸν συνοδεύοντά με ὑπηρέτην τοῦ ἀτμόπλοιου, ἐζήτησα νὰ μὲ παραχωρήσῃ τὸν κοιτωνίσκον ἐκεῖνον ἄλλ' αὐτὸς μὲ ἀπακούθη ὅτι κυρία τις, ἐλθοῦσα πρὸ μικροῦ, παρεκάλεσε νὰ δοθῇ πρὸς αὐτὴν κοιτῶν ἰδιαιτέρας, καὶ ὅτι εἶχεν ἤδη ἐγκατασταθῆ εἰς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐπεθύμηον.

- Κυρία! ἀνέκραξα.
- Μάλιστα, κύριε! διὰ τί ἀποραῖτε; μήπως καὶ αἱ κυρίαι δὲν ταξιδεύουσιν;
- Ἀλλὰ, διὰ τί δὲν κατέλυσεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν γυναικῶν;
- Διότι, ἀπεκρίθη ὁ γλωσσόκοπος Γάλλος μου χαίρων διότι ἔδωκα πρὸς αὐτὸν ἀφορμὴν νὰ ἐξασκήσῃ τὴν εὐστέρφον γλῶσσάν του, πάσχει, ὡς μὲ εἶπεν, ἀπὸ νευρικῆς, αἰσθηνομένη ποτὲ μὲν ἀνησυχίαν σπρόγγυον ἐμμελίζουσαν ἀνησυχίαν ἠθικὴν, ποτὲ δὲ χαύνου-

σιν ἀπερίγραπτον, βόθῃν εἰς τ' αὐτὰ ὁμοίαν μὲ μισακὴν Περσικὴν, ἀηδίαν φαγητῶν καὶ καύσιμον τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ διὰ τὰ μὴ ἐνοχλῆ τοὺς ἄλλους, ἐξήτησε κοιτῶνα ἰδιαιτέρον.

Ὅστις τῶν ἀναγνωστῶν ἠσθάνθη ποτὲ ἐβῶσαν εἰς καρδίαν του θὰ ἐνθυμεῖται βεβαίως ὅτι, ὅσα ἀόκνη καὶ ἂν ἦτο ἡ μνήμη του, διατήρησεν ἀκριβῶς καὶ τὰ παραμικροτέρως λέξεις ὅσας ποτὲ ἐπρόφραξεν τὸ χεῖρ τῆς ἐρωμένης του, καὶ ἂν ἀκόμη ὁμοίωζαν τὰ τῆς γληνοτάτης αὐτοκράτειρας Σουλῶν. Ἀς φαντασθῆτε πὸν ὁ εὐαίσθητος αὐτὸς ἀναγνώστης ὁποῖος σιωπῆς συνετάραξε τὰ θεμέλια αὐτὰ τῆς καρδίας μου, ὅση ἤκουσα προφορῆμας ὅσο τὸν ὑπερέστη τὰς ἰδίας ἀπαρῶν λέξεις, τὰς ὁποίας εἶχε μεταχειρισθῆ ἄλλοτε καὶ ἡ ὡραία μου περιγράφουσα μὲ τὴν ἐπιτυχεῖαν της. Ἰδούνην ἄρα ν' ἀμφιβάλλω ὅτι ὁ μακρὸς ἐκεῖνος κοιτῶν περιεῖχε τὸν θησαυρὸν τὸν ὁποῖον κερτοσούτων κόπων καὶ μόχθων ἀνεζήτησα ἕως τότε; Πειοίθησιν ἄρα συλλαβῶν περὶ τοῦτου ἀκατάβητου, κατεσκήνωσα ἀμέσως εἰς τὸν ἀπέναντι θάλαμον, καὶ ἤρχισα νὰ προτοιμάζω ἐμαυτὸν διὰ τὴν ὡραίαν ἀναγνωρίσεως, προσπαθῶν νὰ δώσω τόνον εἰς τὴν καρδίαν μου. Ἡ μελαγχολία μου μὲ κατέλιπον ἢ ἀκέραι, εἰς τὰς πρὸ πολλοῦ ὠχρῶς παρεΐας μου ἀβλάστηκα μικρὸν ἐρῶδημα, καὶ ὅλος ἔγινα ζωηρότερος. Σταθεὶς κατέναντι τοῦ κατόπτρου ἐπέβην τὴν κόμην, ἐξήρθημα τὸν ἐπενδύτην, ἔδισα ἐπὶ τὸ κομψότερον τὸν λαϊμοδέτην μου, ῥίπτων ἐν τῶσδε διὰ τοῦ δικτυωτοῦ παραθύρου μου πρὸς τὸν εἰκαστὸν τρίτον κοιτῶνα τὰ πρὶν μὲν νεκρὰ νῦν δὲ πύρινα βέβηματά μου. Ἀσθὼν μετὰ ταῦτα βιβλίον ἐξήλα, καὶ καθήσας παρὰ τὴν τράπεζαν ἐπροσποιοῦμαι ὅτι ἂν γίνωσκω. Τρεῖς ὀλοκλήρους ὥρας, ἐξ ὧν ἐκάστα μ' ἐφάνετο αἰὼν ὀλοκλήρος, ἐπερίμεινα ἄλλ' ὁ κομψὸς δὲν ἠνοίγετο, οὐδὲ κἂν κρότην ἤκουα ἐντὸς αὐτῶν ἢ δὲ ἀνυπομονησία μου εἶχε φθάσει εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ὅτε ὑπερέτης τις προσηλθὼν μὲ παρεκάλεσε νὰ παραμείρω διὰ νὰ προετοιμάσῃ τὸ γεῦμα. Ἡ ὡραία μου λοιπὸν θὰ ἐξήρχετο τέλος πάντων. Ἀναστραφίς τὰς ἐλπίδας ἐκαλλωπίσθη ἐκ νέου, ἐκάθησα εἰς τὸ τράπεζαν, καὶ δὲν ἔπαυα ἀναζητῶν μεταξὺ τῶν ἠλέων συνδαιτυμόνων τὴν κάτοικον τοῦ 23 ἀριθμοῦ. Ἰδα ὅτι μία θέσειεμένη κενὴ, καὶ, ὡς ἐπίσθην ἀτυχῶς μετ' ὀλίγον, ἐμελλε νὰ μείνῃ καὶ μέγιστος; διότι ἡ ὑπερέτης τοῦ πλοίου, ἐλθοῦσα δι' αἱ τρεῖς, ἔλαβεν ἐκ τῶν φαγητῶν, καὶ ἠμυνοῖσεν τὴν θύραν τῆς ἀσθενῶς τὰ ἔδωκεν εἰς αὐτήν. Καὶ ἰδοὺ πρὸς τὸ μαρτύριον τοῦ Πρωμηθέως προσπαθῆναι καὶ τὸ τοῦ Γαντάλου, διότι ἔχων τὸ ὕδωρ πρὸ ὀφθαλμῶν οὐδὲ κἂν νὰ τὸ ἐγγίσω ἐδυνάμην!

— Δὲν τρώγετε, κύριε, μὲ εἶπεν ὁ ἐκ δεξιῶν γείτων μου, νέος Ἕλλην, υἱὸς προύχοντος νοσητῆ τὸν ὁποῖον ὁ πατὴρ του εἶχε στείλει πρὸ τῶσδε ἐτῶν εἰς Παρισίους διαπύνας ἄδραξ διὰ τὸν ἄνθρωπον τὸν πλοῦτον τῶν γνώσεών του, ἀλλ' ὅστις ἐνθὺμ προτιμότερον νὰ κενώσῃ καὶ αὐτὸν τὸν τοῦ πατρῴου βαλαντίου εἰς τὰ θεῖτρα, τὰ σκιερὰ, καὶ ἄλλα ὅσα τῶσδε ἐμμελίζουσα καταγώνια εἶσατε πολλὰ ἀφρημένα

— Ἀφρημένοι! ἐπανελάβα' ἐξ ἀναντίας εἰμὲν ὅλος συγκεκριμένος. Ἰδοὺ αἱ χεῖρές μου, ἰδοὺ οἱ πόδες μου, ἰδοὺ ἡ κεφαλὴ μου μὲ ὅλα τῆς τὰ παρεσόμενα' ἐκτὸς μόνον ἂν εἶσθ' ἐκ τῆς αἰρέσεως τῶν Πυρρῶνιστῶν.

Ἀλλ' ὁ γείτων μου μειδιάσας ὑπεροπτικῶς, διὰ τὴν ἀμάθειάν μου βεβαίως, ἀπεκρίθη

— Πῶς φαίνεται ὅτι λείπετε πολὺν καιρὸν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἢ ὅτι δὲν ὑπήγετε ποτὲ εἰς αὐτήν; Δὲν σὰς ὠμίλησα περὶ φιλοσοφίας ὥστε νὰ μὲ λέγετε ὅτι εἶσατε συγκεκριμένος, ἀλλ' ὅτι, ἂν κ' ἐκαθίσεστε εἰς τὴν τράπεζαν διὰ νὰ φάγετε, δὲν ἔχετε τὸν νοῦν σας εἰς τὸ φαγητὸν, ἀλλὰ πλανᾶσθε μακρὰν αὐτοῦ εἰσαθε, δηλαδὴ, *distract*.

— Καὶ τὸ *distract*, θὰ εἴπῃ ἀφρημένοις;
— Ἀπαράλλαχτα ὡς τὸ ἀτμόπλοιο ἐφ' οὗ τρώγομεν ταύτην τὴν στιγμὴν ἀνάγκη εἰς τὴν Ἑταιρίαν τῶν δημοσίων ἀμαξῶν.

- Ποῖαν; ἠρώτησα κατεσπευσμένως.
- Τῶν δημοσίων ἀμαξῶν;
- Ποῖαν δημοσίων ἀμαξῶν.
- *Des Messageries Nationales*.
- Καὶ τὰς *Messageries Nationales*, τὰς μεταφράζετε δημοσίας ἀμαξάς;

— Δὲν τὰς μεταφράζω ἐγὼ, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τῶν Ἑνωτικῶν ὑπουργείων.

— Θαυμάζω! εἶπα, τὴν σοφίαν τοῦ ὑπουργείου καὶ γέλωσ οἰκτου ἤρχισε νὰ διαστέλλῃ τὰ χεῖλη μου, ὅταν ἴδα ἀνοιχθεῖσαν ἐκ νέου τὴν θύραν τοῦ ἀπέναντί μου κοιτῶνος, καὶ πᾶσα μικρὸν καὶ εὐκνημον ἐκτεινόμενον ἐξω τῆς κλίνης, καὶ περιτυλιγμένον μὲ κάλταν μαλλωτῆν. Οὐδεμίαν πλέον ἀμφιβολίαν ἔτι ἐκείνη ἦτο ἡ φιλότατη συνοδοιπόρος μου.

Ἐτυχῶς ὁ γείτων μου νομίσας, μὲ ἠτηθέντα καὶ διὰ τοῦτο σιωπήσαντα, μὲ ἀφήκε ν' ἀλοφρονήσω καὶ πάλιν μέχρι τέλους τοῦ γεύματος.

Ἐξ ἡμέρας διήρκεσεν ὁ μεταξὺ Μασσαλίας καὶ Πειραιῶς πλοῦς, καὶ σὰς βεβαίως ὅτι ἐξ ὀλοκλήρων αἰώνων μαρτύριον ἐδοκίμασα. Κατεπλεύσαμεν καὶ εἰς Λιβόρον, καὶ εἰς Τραϊνούπολιν, (*Civita Vecchia*) καὶ εἰς Νεάπολιν, καὶ εἰς Μασσήνην, καὶ εἰς Μελίτην, καὶ ἐνῶ οἱ συμπλωτῆρες μου ὅλοι ἀπέβαιναν χάριν ἀναψυχῆς, ἐγὼ μόνος ἔμεινα εἰς τὸ πλοῖον προσδοκῶν τὴν ἐξοδὸν τῆς κροτίου τοῦ 23 ἀριθμοῦ, ἡ ὁποία ὅμως δὲν ἐξήρχετο. Οἱ ὀφθαλμοί μου, προσηλωμένοι ἀδιακόπως εἰς τὴν θύραν τῆς, εἶχαν σχεδὸν ἀπολιθωθῆ.

Ἀλλὰ τοὺς κόπους μου ἐμελλε τέλος πάντων νὰ στέψῃ ἀμαράντως τῆς ἐπιτυχίας στέφανος ἢ Βίχ' ἀποφασίσει ν' ἀκολουθήσω ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃ τὴν ἀφανῆ συνοδοιπόρον μου, ὅταν ἤκουσα τὴν ὑπερέτιδα λέγουσαν ὅτι ἐμελλε ν' ἀποβῆ εἰς Πειραιᾶ. Πτοιμάσθη λοιπὸν, καὶ μὲ καρδίαν πάλλουσαν, καὶ μὲ γόνατα τρέμοντα ἀνέμωσα τὴν ἐμφανίσειν τῆς.

Ἐξῆλθε τέλος πάντων! Μόλις ἴδα τὸν ἕνα τῶν ποδῶν τῆς ὑπερβάτων τὸ κατόφλιον, καὶ διασκελισθεὶς ἠρακλείως τὴν τράπεζαν ἔπεσα γονυπετῆς ἐμπροσθέν τῆς. Καὶ ἀρπάσας τὴν χεῖρά της τὴν κατε-

φίλου, καὶ δάκρυα ἔβρεον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ὀλοφροῦμαι ἐξήρχοντο ἀπὸ τὸ στήθος μου.

— Τί τρέχει; ἀνέκραξε γαλλιστὴ καὶ ὄλιος ἔντρομος ὑπὸ τὸ πολυπτύχον κρηδεμόνον τῆς ἡ προσφιλεῖς συνεπιβάτης μου.

— Τί τρέχει; ἐπανελάβα σφιγγὼν καὶ κατασπαζόμενος τὴν περιχαρῶμένην μὲ χεῖριδα βαθύμυκλον χεῖρά της, τί τρέχει ἐρωτᾷς; τρέχω ἐγὼ πρὸ χρόνων κατόπιν τοῦ κατηραμένου 23 ἀριθμοῦ, κατόπιν σας, φιλότατη μου κυρία, ἡ ὁποία ἐγίνετο αἰτία ν' αὐξήσουν αἱ ἡμικρανίαι μου, νὰ κοπῇ ὅλος διόλου ἡ ὄρεξις μου, ν' ἀτονίσουν ἐτι μᾶλλον τὰ νεύρα μου, νὰ καταντήσουν εἰς τὸν ἔσχατον βαθμὸν αἱ δυσπ...

— Τί λέγετε, κύριε! ἀνέκραξε διακόψασά με ἐγὼ ἡ αἰτία ὄλων αὐτῶν τῶν δεινῶν παθημάτων σας! καὶ διὰ τί;

Ἐίπε καὶ ἀνεσῆκως τὸ κρηδεμόνον τῆς. Καὶ ὡς ἐκβεβηχυσμένος ἀνύψωσα τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸ περιπόθητον πρόσωπόν της, καὶ τὴν ἠτένισα, καὶ ἀρεῖς φωνὴν ἀπελπισίας, ἔπεσα ὡς νεκρὸς κατὰ γῆς...

B.

Κυλισόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης μου, εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ἀνατολῆς, τὴν πρωίαν τῆς ἐπιούσης, ἔφερον ἠλιθίως πανταχοῦ τὸν νοῦν καὶ τὰ βλέμματά, καὶ συγκεκριμένως ἀνεπόδον εἰς τὴν μνήμην τὸ συμβῆναι τῆς παρελθούσης μ' ἐφάνετο ὅτι ὠνειρευόμην. Ἡ καρδία μου δὲν ἠθέλην εἰσεῖν νὰ πεισθῆ ὅτι ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἴδαν γθὲς οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἀπὸ τὸν εὐκνημον ποδα καὶ τὴν μαλλωτῆν κάλταν εἶχα ἐκλάβει ὡς τὴν ἀρχαίαν συνοδοιπόρον μου, ἦτο γραια, νωδὸς, φαλακρὰ, βλοσυρῆτις, γρυπῆ, στρυφνοπρόσωπος, εἰς ἕνα λόγον ἄλλη Γοργὴ ἢ Μέδουσα.

Τρεῖς ἡμέρας ἔμεινα κλινῆρης, καὶ ἐντὸς τοῦ διαστήματος τούτου κατέσθωσα νὰ λάβω ἠρωτικὴν τινα ἀπόφασιν. Οἱ ἀγῶνες μου, εἶπα κατ' ἐμαυτὸν, ἀπέβησαν μέχρι τοῦδε μάταιοι, καὶ ἡ ὑγεία μου κατεστράφη. Πρέπει τάχα νὰ ἐξακολουθῶ νὰ τρέχω ὡς ἴξιον κατόπιν σκιάς; διότι, τί ἄλλο εἶναι παρά σκιά, γυνὴ τὴν ὁποίαν μόλις ἴδα, τῆς ὁποίας ἀγνοῶ καὶ τὸ ὄνομα, καὶ τὴν πατρίδα, καὶ τὴν κατάστασιν; Ἰδοὺ, ἐφθασα εἰς τόπον μὴ ἔχοντα ἀριθμούς, καὶ ἐπομένως ἀνικανοῦντα νὰ μὲ δώσῃ ἀφορμὰς λυπηρῆς ἀναμνήσεως. Ἀς μείνω εἰς αὐτὸν, καὶ μιμούμενος τὸ παράδειγμα τῶν νομοθετῶν του, ἀς ἐπιδοθῶ εἰς ἀνεύρεσιν καὶ εἰς συνδυασμὸν ἄλλων ἀριθμῶν ὀλιγώτερον θεωρητικῶν τοῦ 23.

Ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ἤρκεσε μόνη νὰ μ' ἐπαναδώσῃ τὰς σωματικὰς μου δυνάμεις, καὶ, ἰδοὺ ἐγὼ ἐνδυνεῖς, ἠτοιμάσθη νὰ ἐξέλθω.

— Ποῦ κεῖται, ἠρώτησα τὸν ξενοδόχον μου, ἡ οἰκία τοῦ K. N;

— Εἰς τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ, ἀριθ. 57.

— Ποῦ; ἠρώτησα ἀσθμαίνων ἄμ' ἀκούσας νὰ γίνεταί λόγος περὶ ἀριθμῶν.

— Είς τὴν ὁδὸν Ἐρμού, εἰς τὸν ἀριθμὸν 57. Προσελάτε ὅμως, μὴ ἀντὶ τῆς οἰκίας, ἐμβήτε εἰς ἐργαστήριον, ἐπειδὴ καὶ αὐτὰ φέρουν χωριστοὺς ἀριθμοὺς. Ἀλλὰ χωρὶς διόλου νὰ διστάσω ἀπεδύθην εὐθύς, καὶ παρεκάλεσα τὸν ξενοδόχον μου νὰ μὲ προμηθεύσῃ εἰσιτήριο δι' οὗ, ἐπιβαίνων εἰς τὸ ἀνχωροῦν τὴν ἐπιούσαν Αὐστριακὸν ἀτμόπλοιο, νὰ μεταβῶ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Καὶ σπεύσας ἐγκατέλειψα πόλιν τῆς ὁποίας ἐκάστη οὐσία, ἔχουσα παραδόξως διπλοῦς καὶ τριπλοῦς ἀριθμοὺς, εἰς διπλοῦν καὶ τριπλοῦν θά μ' ἐξέβετε μαρτύριον.

Τὴν πρωτὴν τῆς πέμπτης ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐκ Πειραιῶς ἀνχωρήσεώς μας παρελάττομεν τὴν ἄκραν ἐρήϊς κείνται τὰ σουλτανικὰ Ἀνάκτορα, παρακολουθούμενοι ἀπὸ σκιωτώντων δελφίνων στίφης. Βάλασα μ' ἐφάνη ὅτι ἐχύθη εἰς τὴν τετραυματισμένην καρδίαν μου ὅταν ἶδα τὴν βασιλίδαν ἐκείνην τῶν πύλων, κειμένην ὡς ἀδάμαντα μεταξὺ δύο σαφειρίων καὶ δύο σμαράγδων, πρὸς τὴν συμβολὴν δύο θαλασσῶν καὶ δύο ἡπείρων, καὶ σχηματίζουσαν πνευλίδα, οἰοῦντι εἰκόνα τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, περιβάλλουσαν τὸν ἀρχαῖον κόσμον. Τὴν λαμπρὰν ταύτην Ἀσιατικὴν μεταφορὰν ἀναφέρει ὁ Ἄμμερ. Ἐἴναι δὲ δύσκολον νὰ μὴ ἐνθυμηθῆς τὴν ὀπτασίαν αὐτὴν τὴν ὁποίαν ἶδε κατ' ἄνω ὁ θεμελιωτῆς τῆς δυναστείας τῶν Σουλτάνων, ἅμα ῥίψας τὸ βλέμμα εἰς τὴν ἐπτάλοφον, καὶ τοὺς χρυσοὺς καὶ ἄσηκτοφους μεταβάσεις τῆς, καὶ τὰ πολυάριθμα τεμένη καὶ τ' ἄλλα θαυμάσια καταστήματα.

Πάντα ἦσαν κενόφρον ἔως ἐμὲ κατὰ τὴν ἀπέραντον ἐκείνην ἀσιατικὴν πόλιν. Περιφερόμενος ἀδιακόπως εἰς τὸ Βυζάντιον, τὸν Πόσπορον καὶ τὸν μαχευτικὸν καὶ ἀπαράμιλλον Κεράτιον κόλπον, ἀπεφάσισα νὰ λησμονήσω καὶ τὰ παθήματά μου καὶ τὸν 23 ἀριθμὸν, τὸν ὁποῖον δὲν μ' ἐπενθύμιζε πλέον οὐδεμίαν οἰκίαν, καὶ νὰ τελειώσω ἐκτὶ ἀταράχως τὸν βίον μου, ὡς τελειώνει ἐντὸς τοῦ κόλπου τούτου ὁ Κύδαρις καὶ ὁ Βαρβύζης.

Ἄλλ' ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ θεοὺς κελεύει.

Γ'.

Ἐνθ' μίαν τῶν ἡμερῶν ἦτο μαζόμενος νὰ ἐξέλθω εἰς περίπατον, ἔλασα κτύπον σφοδρὸν εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου μου. Ἐβίβουσα ν' ἀνοίξω καὶ ἶδα γυναίκα ὠχρὰν καὶ κάτισχνον, τῆς ὁποίας οἱ μαῦροι ὀφθαλμοὶ, μεγαλυνθέντες ἐπὶ μᾶλλον ἐξ αἰτίας τῆς ἰσχυρότητος τοῦ προσώπου τῆς, προσηλώθησαν ὡς ἀπυλιτωμένοι ἐπ' ἐμὲ, καὶ κρατοῦσαν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ὠραίου βρέφους ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὰς μακρὰς βλεφαρίδας ἐκέμαντο σταγόνες δακρύων.

— Δι' ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, μὲ εἶπεν ἡ γυνὴ ὀλοφρομένη, βοηθήσατέ με νὰ τὸν ἀνασηκώσω . . . ἀποθνήσκαι!

Ἐἶπε καὶ χωρὶς νὰ προσθέτῃ τι ἄλλο, ἔσπευσε νὰ ἀναβῆ εἰς τὴν ἀνωτέραν ἄροσθον ἐγὼ δὲ τὴν ἑταλούθηκα τρέμων, διότι τὸ πρόσωπόν τῆς, εἰ καὶ κατε-

σκληρὸς, μὲ ἀνεπθύμιζε προσφιλεῖς χαρακτῆρας, ἢ μὲν τὴν εἶχα ἰδεῖ καὶ ἄλλοτε ἅπας ἡ δὲ εἰς κατώκησα εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, ἐξεργασμένην ὡς σταλμένης, φέρουσαν τὸ αὐτὸ ἐνδύμα, καὶ στυλοῦσαν δύο παιδιά, ἀλλὰ πυκνὸν ἦτο τὸ κροτάφον τῆς, καὶ ἡ ὄψις τῆς δὲν διακρίνετο δι' αὐτοῦ. Ἄλλως μόνον τὰ ἀγγελόμορφα ἐκείνα μικρὰ θύγατρα ἤνυ ἔλαύνει τὴν προσοχὴν μου.

Τὰ παιδιά τὰυτά, ἄτινα καὶ τὰ δύο ἦσαν ἄνω ἐνδεδυμένα καθαρῶς καὶ κομψῶς, ἶδα πολλὰκι τῆ Κυριακῆν συνοδευόμενα ἀπὸ κύριον, νέον μὲν ἐπὶ ἀμυγαλοειδῶν καὶ ὠχρῶν, καὶ ἀπερχόμενα εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ τινος ὁμοῦ ἀπῆντων αὐτὰ, ἀνθίσνοντα ἢ κτωβαίνοντα τὴν κλίμακα, χωρὶς νὰ σκεδύνονται ἀπὸ κἀνένα.

Φύτει ἀγαπῶν τὴν νέαν ἡλικίαν, ἐχάδευσά με λάκκῳ αὐτῶν, προσβίβει εἰς τὰς φιλοφρονησεις καὶ ἄλλας ἀσπαστοτέρας εἰς τὰ παιδιά, ἦτοι διάφορα κίματα καὶ πλεκτούνια. Καὶ τὰ ἐλάμβαναν μὲν ἐχρηστουμένα με, δὲν τὰ ἔτραγαν ὅμως πώποτε ἢ προσθέν μου, προηκρίζόμενα ὅτι τὰ ἐπερίμενον ἐπὶ τῆς ἡ μήτηρ τιν.

Ἢ διαγωγὴ αὐτῆ, ἀτυνήθη; εἰς τὴν νεανίαν ἡλικίαν σπεύδουσαν πάντοτε ν' ἀπολαύῃ τῶν πασην ἢ σκυθρωπότης ἐκείνου τὸν ὁποῖον ἶδα πολλὰκι συνοδευόμενα τὰ ἀδελφὰ ἐκείνα πλάσματα, καὶ ἡ συστολὴ τῆ μητρός, ἔπρεπε βεβαίως νὰ διεγεγῶσι τὴν πρῆγμάν μου. Ἀλλ' ἀνέκαθεν ὑπῆρξα ἐν παραδόξῳ καὶ δὲν ἐγνώρισά, δὲν λέγω τοὺς γείτονάς μου, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς συγκαταίκοις μου.

Ἐβίβουσα λοιπὸν ἀσθενοῦσαν εἰς τὸν κοιτῶνα ἐκείνον ἐν ἧ ἐχύθησαν τὰς δάκρυα, τὰ ὁποῖα ἰσχυρῶς ἐδυνάμην πρὶν νὰ προλάβω. Καὶ ἶδα ἀσθενῆ ψυχὴν γούντα, κείμενον λοξῶς ἐπὶ τῆς κλίνης τῶν ἡμερῶν γός του εἶχε προσπαθήσει νὰ τὸν ἀνασηκώσῃ ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς κατώρησε νὰ κινήθῃ, οὐδ' ἐκείνη ἦν ἀρκετὴν δύναμιν νὰ τὸν ἀνασύρῃ.

Ποτέ μου δὲν μ' ἔτυχε νὰ ἴδω πτώμα περὶ ὅσον τὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, πτώμα ὅμως πάσχοντι πνέον τὰ χεῖλη του ἦσαν μελανὰ ἢ διαφανῆ καὶ ὅλως κἀθιδρὸς σὰρξ του μ' ἐφάνη κολλημένη ἐπὶ τῶν ἀσάρκων ὀστέων του, καὶ αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν του, ὑλοειδεῖς, ἐπλανῶντο ἀσκόπως περὶ τὴν στήνην Ἀνατριχιάσας ὅλας τὸν παρετήριον ὡς ἀπολιθωμένοι, ἐνθ' ἡ μήτηρ, βκλούσα κατὰ γῆς τὸ βρέφος ἀνέκραξε,

— Γρήγορα, παρακαλῶ, καὶ χάνεται!

Ἢ φωνὴ αὕτη μὲ ἀνεκλήσειν εἰς ἐμαυτὸν καὶ τὸν λουθὸν τὰς παραγγελίας ἐκείνης, ἐνηγκαλιόθη τὸ πάσχοντα, τὸν ἀνεσηκώσα ἑλαφρὰ χωρὶς νὰ ἐπιβῆ τοῖς πόνοις τῶν πληγυμένων μελῶν του, καὶ ἀποθεῖσα τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ προσεφεραλαίῳ τὴν ἔπειθ' εἶχεν ἐπισωρεύσει ἢ ἐνδύκρας σῆζυγος. Ὅταν δὲ μὲν μικρὸν ἀνέπνευσεν ὀλίγον, τὸ μαρμαρίνον βλέμμα τῆς προσηλώθη ζωηρότερον ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἔπειτα ἐπὶ τὴν γυναῖκά του.

— Ὁ καλὸς αὐτὸς κύριος, ἐφέλλισεν ἡ τάλει-

παιρὸς, ὁ ὁποῖος ἀγαπᾷ τόσο τὰ παιδιά μας, ἦλθε νὰ μὲ βοηθήσῃ διὰ νὰ σὲ ἀνασηκώσω.

Στρέψας μετ' ὀλίγον τὸ βλέμμα περὶ τὸ στένον ἐκείνο δωμάτιον, ἶδα ἀπρηξαιωμένην τράπεζαν, καὶ ἐπ' αὐτῆς κυθίσκιον, πινάκιον ἡμίμητον, καὶ φλοῖον πορτογαλλίου. Ταῦτα ἦσαν τὰ ἐπιπλα τῆς κατοικίας ἐκείνης, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ καθαρώτερον καὶ καινούργιότερον ἦτο ἡ κλινὴ τοῦ πάσχοντος. Τὴν προτεραιάν εἶχα δώσει πορτογαλλίον εἰς ἐν τῶν παιδίων, καὶ ἐνόησα ὅτι τὸ πολῦτιμον τοῦτο δῶρον ἐχορήγησεν εἰς τὸν ἀσθενῆ.

Ῥωτῆς τὸς θλιβερὰ ἐγχερᾶθη ἐν τσοσῶτε περὶ τοὺς μακτῆρας τοῦ πάσχοντος, διότι ἤθελε νὰ ὁμιλήσῃ. Ἢ σῆζυγός του ἔκυψε τὴν κεφαλὴν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀπὸ νεκρῶν τι μᾶλλον νεῦμα ἢ ἀπὸ τὰς ἀνθρώπων λέξεις, τοῦ ἐμάντευσα ὅτι ἤθελε νὰ μ' εὐχαριστήσῃ.

Στηρίζας τὸ γόνα ἐπὶ παμπαλαῖον θανάτου καὶ προσεγγίνας τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ κάτωχρον τοῦ ἀσθενοῦς πρόσωπον, ἐπροσπάθησα νὰ τὸν παρηγορήσω ἄλλὰ τὰ λόγια ἐνεκροῦντο ἐπ' αὐτῶν χειλῶν μου. Ἢ συμφορὰ μὲ προξενεῖ συστολὴν καὶ δειλίαν, καὶ μάλιστα συμφορὰ ὡς ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἐδυνάμην ἴσως νὰ προλάβω ἂν ἦην ὀλιγώτερον μολυσμένος ἀπὸ τὸ μίσημα τῆς σχεδὸν κοινῆς σήμερον περιφλαυτίας. Μ' ἐφαίνετο ὅτι μ' ἔλεγεν ὁ ἴταρος ἐκείνος νεκρὸς, « τοῖ μὲν λυπὸν νὰ μὲ ὁμιλήσῃς οὐ ὅστις ἐδύνασα, ἂν εἶχες ψυχὴν ἀνθρώπου, νὰ σώσῃς καὶ ἐμὲ καὶ τὰ τέκνα μου; »

Ἢ ἀμνηχανία μου ἦτο ἀπεριγράφτος δὲν ἐδυνάμην νὰ ὑποφῶν ἐπιπλέον τὴν σιωπὴν ἐκείνην τῶν τάφων, διακοπταμένη ἀπὸ μόνον τὸν ἦχον τῆς ἀναπνοῆς του, ὁμοιάζοντα ῥόγγον ψυχρῶν γούντων. Καὶ δὲν εἶχα μὲν τὴν γενναϊότητα νὰ ἀναχωρήσω καὶ νὰ ἐγκαταλείψω μόνον ἀπέναντι τοῦ θανάτου τὴν ταλαίπωρον ἐκείνην σῆζυγον, ἀλλ' ἠπόρουν τί νὰ εἶπω, ἢ τί νὰ πράξω. Βύτουχως αἱ ζωηραὶ φωναὶ τῶν παιδίων ἀναβάνοντων τὴν κλίμακα, μ' ἔδωκαν τινα ἀναψυγῆν.

Ὁ ἀσθενὴς, ἀκούσας τὰς φωνὰς ταύτας, εἰς δὲ ἀνεμίσθησαν καὶ αἱ τοῦ κυλιόμενου βρέφους τὸ ὁποῖον δὲν εἶχεν εἰσέτι παρατηρήσει, ἀνήγειρε μὲ δυσκολίαν ἕνα τῶν βραχιόνων του ὡς ἂν ἤθελε ν' ἀποδιώξῃ τι, καὶ μετὰ ταῦτα ἀφῆκεν αὐτόν. Καὶ αἰσθημα στενοχωρίας ἐξωγραφῆθη συγχρόνως εἰς τὸ πρόσωπόν του.

— Ἠσύχασε! ἠσύχασε! δὲν θὰ ἐμδοῦν! εἶπεν ἡ ταλαίπωρος μήτηρ, καὶ ἀρπάσασα τὸ βρέφος ἐξῆλθε, καὶ ἔνλεισε τὴν θύραν.

Μεῖνας μόνος μὲ τὸν πάσχοντα εὐρέθην εἰς μεγαλητέραν ἐτι στενοχωρίαν, καὶ ἐπροσπάθησα νὰ εἶπω πρὸς αὐτὸν ὀλίγας τινὰς ἐκ τῶν τετριμμένων φράσεων, δι' ὧν συνειθίζομεν, ὅχι νὰ παρηγορηθῶμεν, ὡς ὑποθέτομεν, ἀλλὰ ν' ἀπελπίσωμεν μᾶλλον τοὺς ἀσθενεῖς. Ἐἶπα ὅτι ὁ χρόνος ἦτο κακὸς καὶ προσέβαλε καὶ τοὺς εὐρωστοτέρους, ὅτι ἦτο ἔλπις νὰ βελτιωθῇ ἢ κατὰστασις τῆς ἀτμοσφαιρας, καὶ ὅτι βεβαίως τότε θ' ἀνελάμβανε καὶ αὐτὸς τὴν ὑγίαν του. Ἰβχα σκοπὸν νὰ ἐξῆκολούθησα λέγων καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἄλλὰ

τὸ ἀνώτερον χεῖλος τοῦ πάσχοντος διστάλη, καὶ τὸ πικρὸν καὶ ἐμφαντικὸν του μειδίαμα διέκοψε τὸν λόγον μου.

— Βλέπω, κατώρθωσε τέλος πάντων νὰ μὲ εἶπῃ, ὅτι μὲ συμπονεῖτε εὐχαριστῶ, καλὸ Κύριε . . . εἶμαι καλῆτερα . . . δὲν πάσχω πολὺ . . . τοῦλάχιστον ὀλιγώτερον. Ἢ συμπάθεια τῶν ἄλλων εἶναι βάλσαμον. Βύτουχως εὐρέθηκα πάντοτε τοιαύτην.

Ἐἴναι ἀδύνατον νὰ περιγράψω τὴν ἀγγελικὴν τωόντι καρτερίαν τὴν ὁποίαν ἶδα τότε ζωγραφημένην εἰς τὸ νεκρὸν πρόσωπον τοῦ πάσχοντος. Διὰ νὰ μ' ἐνοήσῃ ὁ ἀναγνώστης ἔπρεπε νὰ ἴδῃ τοιαύτην τινὰ ὑπομονὴν δυσκόλως ὅμως ἀπαντᾶται μεταξὺ τῶν θλίψεων τῆς ἐνδείας, τῆς ἐγκαταλείψεως καὶ τοῦ θανάτου! Ἐκείνος λοιπὸν τὸν ὁποῖον ἐπροσπάθησα νὰ παρηγορήσω, παρηγόρησεν ἐξ ἐναντίας ἐμὲ. Ὁ τόνος τῆς σθενυμένης φωνῆς του μὲ κατένυξε τρώοντι, καὶ ἠσθάνθη τὴν καρδίαν μου ἐπιδοκιμαζούσαν τὴν ἀπόφασίν μου τοῦ νὰ μείνω πλησίον τοῦ ἀπολιθωμένου.

Καὶ ἠπόρουν μὲν τί νὰ εἶπω πρὸς αὐτόν ἄλλὰ καὶ ἂν δὲν ἠπόρουν, ποίας παραμυθίας εἶχεν ἀνάγκην ἐκείνος ὅστις κατεῖχε τοιοῦτον θησαυρὸν εἰρήνης, πραότητος καὶ ἀνεγκλιτικίας, ἐκείνος ὅστις πατῶν ἦδη τὸ χεῖλος τοῦ τάφου, δὲν παρεπονεῖτο διὰ τὸ παρελθόν, οὐδ' ἐροβόειτο τὸ μέλλον;

— Ὁ ἰατρός! ἠκούσθη λέγουσα ἡ τρέμουσα τῆς γυναικὸς του φωνή. Καὶ ἀνοίξασα τὴν θύραν μὲ μετρίστην προσοχὴν διὰ νὰ μὴ τριξοῦν οἱ στρόφιγγες, εἰσῆγε πολίσσακόν τινα καὶ φαιδροπρόσωπον κύριον ὅστις, πλησιάζας τὸν ἀσθενῆ, ἔλαβε τὴν δεξιάν του, καὶ σταθεῖς ἀκίνητος, προσήλωσεν ἐπὶ τὸ πρόσωπόν του τοὺς ὀφθαλμούς.

— Δὲν παρατηρεῖτε τὸν σφυγμὸν του; δὲν παραγγέλλετε τίποτε; ἠρώτησεν ἀνυπομόδως ἡ γυνὴ. Ἄγει πάντοτε ὅτι εἶναι καλῆτερα δὲν μὲ φωνάζει τὴν νύκτα ὅμως . . .

— Καὶ διὰ τί νὰ σὲ φωνάζω; δὲν εἶσαι πάντοτε σιμὰ μου, ἐψυθῆρες διακόψας αὐτὴν ὁ πάσχων.

— Ἦξούρετε, ἰατρὲ μου! ἰθρόναι ἀδιακόπως! Πρὸ ὀλίγου ἦτο βουτήμενος εἰς τὸν ἰδρώτη, καὶ ἰδρώτα μάλιστα κατὰψυχρον. Εἶπέτε με, μήπως εἶναι ἀνάγκη ἐπισπαστικῶν, ἐκδορείων; . . . Δὲν μὲ λέγετε;

— Ἰπαμονή! κυρία μου! ἀπεκρίθη ἀπορῶν καὶ περιλυπὸς ὁ καλὸς ἰατρός, ὁ δὲ ἰδύμεν.

— Ποτέ οὐτ' αὐτὴ οὐτ' ἐγὼ δὲν θὰ ἠμπορέσωμεν νὰ σᾶς εὐχαριστήσωμεν, ἰατρὲ μου, διὰ τὰς τῶσας καλοσύνας σας, εἶπεν ὁ ἀσθενὴς, προσπαθῶν νὰ σφίξῃ τὴν χεῖρα τοῦ ἰατροῦ ἄλλ' οὗτος ἐξηκολούθει νὰ σκέπτεται σιωπῶν. Ἐπὶ τέλους ἠρώτησεν εἰς ἐπὶ τὸ ἰατρικὸν τὸ ὁποῖον εἶχε διαρῆσει τὴν προτεραιάν.

— Τώρα τὸ ἔφερον τὰ παιδιά, ἀπεκρίθη περιλυπὸς ἡ γυνὴ δὲν τὸ ἔδωκε χθὲς ὁ φαρμακοπώλης, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ τὸ μεταχειρισθῇ ἀπ' ἐσπέρας. Ἰσως τότε θὰ ἐκοιμάτο. Καὶ μὲν κἀθετα ἵσυχος, ἀλλὰ δὲν κλείει τὰ ἡμμάτια του βεβαίως δὲν εἶναι καλῶ . . .

Α! δὲν μεταχειρίζονται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τοὺς πλουσίους.

— Δὲν εἶναι τόσοι πολλοὶ ὅσον καὶ οἱ πτωχοὶ, ἀγαπητή μου, καὶ διὰ τοῦτο γίνονται γρήγορα αἱ παραγγελίαι των. Συμβουλευσατέ σὰς παρακαλῶ, ἰατρὲ μου, τὴν γυναῖκά μου· βασανίζεται αἰώνιος, καὶ δὲν ἐνθυμείται ὅτι ἔχει καὶ τέκνα καὶ ἀρρώστον νὰ περιποιηθῇ. Τί πταίει ὁ φαρμακοπώλης; μήπως πάσχω μόνος ἐγώ;

— Λιανίως αὐτὰ μὲ λέγει, ἐψιθύρισεν ἡ ταλαίπωρος γυνή, καὶ ἐξῆλθε δάκρυα ἔχουσα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

— Τὸ ἰατρικὸν θὰ σὰς ὠφελήσῃ, κύριε, πῆιτέ το ἀπόψε. Πρὸς τὸ παρὸν ἂς μὴ κάμωμεν ἄλλο· τὸ γάλα τῆς κυρίας σὰς ὠφελεῖ μὲ φαίνεται; ἂς μὴ προστρέξωμεν λοιπὸν εἰς ἄλλην τροφήν.

— Σὰς παρακαλῶ, ἰατρὲ, νὰ μὴ μὲ διατάξετε πλέον αὐτὸ τὸ γάλα, ἐπανέλαθεν ὁ ἀσθενὴς μὲ τόνον φωνῆς ἀνέλπιστον. Διότι, τρέφουσα καὶ τὸ ἑρπῆρος τῆς καὶ ἐμὲ ἐξασθενεῖ φοικτά. Ἡ τροφή μὲ εἶναι πλέον περιττή.

— Ἄγνοοιτε, κύριε, ὅτι διατηροῦντες τὰς ἐλπίδας μας διατηροῦμεν τὴν ζωὴν μας; ἀπεκρίθη ὁ ἰατρὸς· χάριν τῆς σύζυγού σας μάλλον ἢ χάριν ὑμῶν παραγγέλλω τὸ γάλα. Πλὴν τούτου, οἱ ἀσθενεῖς πρέπει νὰ ὑπακούουν διὰ τί ἄλλο τοὺς ὀνομάζουσι πάσιγοιτας; Θάρρος! φλε μου, θάρρος! καὶ ὄλα θὰ ὑπάγουν καλά.

— Καὶ νομίζετε, ἰατρὲ, ὅτι μ' ἔλειψε ποτὲ τὸ θάρρος;

— Ὅχι, ἐθέβαια. . . Ἐχετε ὑγίαν, καὶ αὐριον σὰς ἐξανασβλέπω.

Ἠκολούθησα τὸν ἰατρὸν ἐξεληθόντα διὰ νὰ πληροφορηθῶ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀσθενοῦς· ἀλλ' ἡ γυνὴ ἐπελοῦσα,

— Λοιπὸν; ἠρώτησεν ἀσθμαίνουσα.

— Θὰ ἰδῶμεν αὐριον ἐν τοσοῦτῳ διδασκῶν τὸν ἀπὸ τὸ γάλα σας ὅσον θέλει. Λέγουν ὅτι κάμνει θαύματα τὸ γυναικεῖον γάλα! Ἀπόψε ἂς πῶ τὸ ἰατρικὸν, καὶ, ὡς σὰς εἶπα, νὰ μείνῃ ἐδῶ κάνας φίλος σας διὰ νὰ σὰς συντροφεύσῃ τὸ ἀπαιτῶ ἀρρώστως. . . ἀκούετε;

— Ὡ! ἀνέκραξεν ἡ ταλαίπωρος, σὰς ἐνοῶ, ἰατρὲ, καὶ ἐκτύπησε τὴν κεφαλὴν μὲ τὰς δύο τῆς χεῖρας.

— Βέβαια, μ' ἐνοήσατε, ἐπανέλαθεν ἐντόνος ὁ ἰατρὸς. Δὲν θεωρεῖτε τὰγα ἀναγκαῖον νὰ φροντίσετε καὶ διὰ τὸν ἑαυτὸν σας διὰ νὰ διατηρήσετε τὸ γάλα σας καὶ διὰ τὸν ἀσθενῆ καὶ διὰ τὸ παιδίον; Δὲν πρέπει μία μήτηρ νὰ φροντίζῃ πρὸ πάντων διὰ τὰ τέκνα τῆς; Ἀληθινά, ποῦ εἶναι καὶ δὲν τὰ ἴδα σήμερον; ὑπεσέθεν μίαν πάλαν εἰς τὸν Δημήτριον.

Καὶ ἀμέσως τὰ δύο παιδιά, ἐκθάντα ὀπίσθεν φράγματος, ἔτρεξαν πρὸς τὸν ἰατρὸν. Ἐνῶ δὲ οὗτος συνομιλεῖ καὶ συνεχέλα μὲ αὐτὰ, ἐγὼ εἶχα τὴν προσοχὴν μου εἰς τὴν μητέρα, ὀλοφρομένην εἰς ἀπόκεντρὸν τινα γωνίαν. Ἦκουσα δὲ τὸν Δημήτριον λέγοντα·

— Τόσα πολλά! ἐν φλωρίον διὰ μίαν πάλαν! ἐκάμετε λάθος, κύριε.

— Καὶ εἰς ἐμὲ τόσα πολλά! ἀνέκραξεν ὁ Πάγιος, τί νὰ κάμω τοῦτο τὸ φλωρίον;

Ἄλλ' ὁ ἰατρὸς, διαφυγὼν τὰς χεῖράς των, ἔμαθῃ ν' ἀναχωρήσῃ.

— Τρέχω νὰ τὰ δώσω τὴν μάμμιαν μου δὲν πατέρα μας, Δημήτριε, εἶπεν ὁ πρωτότοκος· δὲν κάμης καὶ σὺ τὸ ἴδιον;

— Ναί, ναί, κ' ἐγὼ τρέχω νὰ τὰ δώσω τῆς τέρας μου. Ἐνῶ δὲ ἡ μήτηρ τὸν ἀπέτρεπε τοῦ νὰ βῇ εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ ἀσθενοῦς, ἐγὼ παρεκλόθη τὸν καταβαίνοντα ἰατρὸν.

— Ἐν' ἐλπίς; ἠρώτησα.

— Ἐλπίς! δὲν τὸν ἴδετε λοιπὸν! εἶναι πῆι τὸ ὅποσον ἀνακινεῖ καὶ ἀκίπτεται ὡς ἐκ θαλάσσης. Πρὸ δύο ἡμερῶν ἔρχομαι νομίζων ὅτι δὲν θὰ τὸν εἶδω ζωντανόν, καὶ ὅμως ζῆ, ἀληθὴς μάρτυς τῆς πτωχῆς Προχθῆς μ' ἔλεγε· α Πῶς ν' ἀποθάνω, ἰατρὲ, ἂν ἔχω παιδιά;» Σήμερον ὅμως τὸ ἤξευρε, τὸ ἀπένευται, καὶ ὅμως δὲν γογγυίζει. Παλαίει μὲ τὸν ναιτὸν! Τὸ κατ' ἐμὲ, ἂν καὶ συνειδημένος εἰς κοινὰ σκηνά; δὲν ἀντέχω νὰ τὸν βλέπω πάστοις τῶ πως.

— Καὶ πάσχει πολὺ;

— Ἀκούεις! ἄνθρωπος τεσσαράκοντα πῆις ἔτων εὐρωστός, σφιγγὼν καὶ νευρώδης, πόσα ἔμα βάσανα θὰ ὑπέφερον εἰς νὰ καταστραφῶν αἱ εἰς μεις τὰς ὁποίας δὲν εἶχε ποτὲ προσβάλλει κῆρμὴ κατάχρησις! Ἡ δυστυχία τὸν ἔργαζε τὸν ταλαίωτην Πρὸ ἑπτὰ δεκαετηρίων χρόνων, ἡ ἀκατάπαυστος αἰ φρονὴ, ψωμίον! ψωμίον! ἀντηχεῖ εἰς τὰς ἀποκίαι. Καὶ αὐτὸς καὶ ἡ σύζυγός του ἐργάζοντο ἡμέραν νύκτα διὰ νὰ διατηρήσουν τοὺς μικροὺς ἐκκαίτη γέλους. Τί θὰ γίνουσι τὰ ἄθλια! Αὐτὸς ἀποθῆκα κ' ἐκείνη γρήγορα θὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Ὁ Θεὸς νὰ βοηθήσῃ!

— Πλὴν ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐν νεός, ἦτον, ὡς ἐμαθῆ, καὶ πεπαιδευμένος, ἐπαρτὸν ἰατρὸν. Πῶς δὲν ἠμάρτησε νὰ ζῆσῃ τὴν ἀσθενίαν του; Μήπως ἦτον ὀκνηρὸς, ἢ μήπως ἡ εὐχὴ γός του δὲν εἶναι οἰκονόμος; Τὰ παιδιά εἶναι ποτὸτε καλοενδυμένα. Πολλὰκις οἱ πτωχοὶ ἔργασι ἐλαττώματα. . .

— Ὡ! κύριε! μὲ διέκοψεν ὀργίλιος ὁ ἰατρὸν λαττώματα! . . ἰδοὺ πῶς κρίνουν οἱ πλουτοὶ τὸν πτωχόν! Καὶ ποῖος σὰς εἶπεν ὅτι οἱ πτωχοὶ πρέπει νὰ ἦναι ὄντα τέλει; Ἐγὼντι, ὁ ἄθλιος αὐτὸς, ὑπερῶ ἄλλοτε εὐπόρος, ἦτον δειλὸς καὶ φιλότιμος· ἐμῆσι βραδιουργίας, τὰς κολακείας, τὴν χαμέρπειαν, δειλὴ σίαζε ποτὲ τοὺς ἰσχυροὺς, καὶ διὰ τοῦτο ἐργάζετο νυχθημερόν, καὶ ἔπασχευεν ἐν σιωπῇ. Ἐἶναι λοιπὸν ἰσχυρὸν εἶναι ἐρθεῖς πρὸ τοῦ καιροῦ του εἰς ὅπου θὰ φθάσῃ ὄλοι μας; Ἡ σύζυγός του εἶχε καὶ αὐτὴ τὴν ἀσθενίαν τῆς; Ἠγάπα νὰ βλέπῃ καλοενδυμένα καὶ εὐφροινὰ τὰ μικρά τῆς, καὶ κατεγίνετο πολὺ εἰς τοῦτο. Ἐλπίδι νὰ εὐρὴ πρόσον ἱκανὸν νὰ θρέψῃ τὴν ἀσθενίαν του ἤλθεν ἐδῶ πρὸ δύο ἔτων ἀπὸ Γαλλίας καὶ, ὡς πολὺγλωσσος, ἐδίδε μαθήματα εἰς διὰ συνέττειτε, μετέφραζε, καὶ ἀδιακόπως ἐφίμει

πλὴν ἄλλος ἐλησμήνει νὰ τὸν πληρώσῃ, ἄλλος τὸν ἐπλήρωσε πολλά ὀλίγα, καὶ ἄλλος τὸν παρέπεμπεν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέρας. Δὲν ἤξευρεῖς, φίλε, ὅτι σήμερον τὸ χρυσίον εἶναι τὸ εἰδωλὸν τῶν ἀνθρώπων; ἀγαποῦν νὰ θησαυρίζουν, ὄχι ἑμῶς καὶ νὰ δίδουν. Ἄλλ' αὐτὸς ποτὲ δὲν παρεπονείτο. Συνήθως δὲν τὸν ἐπλήρωναν οἱ πλουσιώτεροι, καὶ ἑμῶς τοὺς ἐδικαιολόγει λέγων ὅτι στεροῦνται. Παράδοξός τῶντι ἀνθρώποι! . . .

Ἐἶπε καὶ ἀναχώρησεν ἐνδαικρὸς ὁ ἰατρὸς,

Ἐπανελθὼν πρὸς τὸ ἑσπέρας εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ ἀσθενοῦς, εἶπα ὅτι παρεγγέλην ἀπὸ τὸν ἰατρὸν νὰ ἀγρυπνήσω τὴν νύκτα ἀντὶ τῆς γυναικὸς του, διὰ νὰ κοιμηθῇ αὐτὴ, καὶ διατηρήσῃ τὸ γάλα τῆς, τὸ ὅποσον ἦτο πολὺτιμον διὰ τὰ τὸν πάσχοντα καὶ διὰ τὰ τέκνον των. Πρὸ τοῦ κοιτῶνος ἦτο μικρὰ πάροδος· ὄπου ἴδον περιτυλιγμένα ἐπὶ μικρῶν θρανίων τὰ πενήγρὰ ἀλλὰ καθαρά στρώματα τῶν παιδίων. Ἐκεῖ μεταβάσα ἀνεπαύθη καὶ ἡ ταλαίπωρος μήτηρ.

Φρικώδης καὶ ὀδυνηρὰ ὑπῆρξεν ἡ νύξ ἐκείνη!

Ἐνίστε μ' ἐφαίνετο ὅτι ὁ ἀσθενὴς προώδευεν ἐπὶ τὸ κρείττον· τὸ πρόσωπόν του ἔλεγε ὅτι δὲν ὑποφέρει ὅσον καὶ πρὶν. Καὶ διὰ τοῦτο ὀσάκις ἡ σύζυγός του, ἀνοιξάσα τὴν θύραν, μ' ἐζήτηι πληροφορίας, ἀπεκρίθη ὅτι τὸ ἰατρικὸν ὠφέλησε τὸν πάσχοντα.

Καὶ ἑμῶς, ἂν καὶ ἠσυχάζων, δὲν ἐκοιμάτο· οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔμειναν ἀνοικτοί, καὶ ψιθύρισμοὶ ἐπλανῶντο εἰς τὰ χεῖλη του. Εἶχε, φαίνεται, ληομονήσει, τίς ἠγρύπνει πλησίον του, καὶ ὠμίλει ἐνῶ, γονυπέτης παρ' αὐτὸν, τὸν ἤκουα. Ὅστις δὲν ἴδεν ἄνθρωπον, ἐγκαταλείποντα τὴν γῆν ταύτην ἐνῶ σώζει ἀκμαίως τὰς ψυχὰς του δυνάμεις, δὲν ἴδε τὸ ἐπισημνότερον καὶ φοβερώτερον σινάμα τῶν θεαμάτων τοῦ κόσμου τούτου!

— Ἡ ἄθλια! ἐψιθύριζεν ἐμεγάλως μεταξὺ δεινῶν καὶ δυστυχιῶν! . . ἡ ἀφοσιώσις εἰς τὰ τέκνα τῆς θὰ τὴν ὑποστηρίξῃ. . . Τὸ αἶσθημα ὅτι ἐκπληροῦμεν τὰ χρεῖ μας, μὰς δίδει ὑπομονὴν καὶ δύναμιν.

Ἄλλοτε πάλιν ἔλεγε·

— Τόσον μικρὰ! . . χωρὶς πατέρη! . . Πλὴν ἐκεῖνος εἰς τὸν οὐρανὸν θὰ εἶναι πατήρ των. . . Ἄ! ἐὰν ἡ δυστυχία θὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ γίνουσι καλοὶ χριστιανοὶ καὶ καλοὶ πολῖται, ἂς μὴ τοὺς τὴν ἀπαρέσῃ ὁ Ἰσθὸς μου. . . Ναί! ὅστις παλαίει εἰς ἰσχυρός.

Αἱ πρώται ἀκτίνες τῆς αὐγῆς εἶχαν ἀρχίσει νὰ εἰσδύωσιν εἰς τὸν κοιτῶνα διὰ τοῦ στενοῦ παραθύρου, ὅταν ἤκουσα στεναγμόν. Πρὸ τινῶν ὤρων ὁ ἀσθενὴς δὲν ὠμίλει, ἐγὼ δὲ νομίζων ὅτι ἐκοιμάτο, ἀπεκοιμήθη. Ἄλλ' ὁ στεναγμὸς ἐκεῖνος μ' ἐξύπνισε· καὶ ἀνασηκωθείς ἐπλησίασα τὸ πρόσωπόν μου εἰς τὸ τοῦ πάσχοντος. Ἦτο ἐκεῖνος ὁ τελευταῖός του στεναγμὸς!

— Ἡ σύζυγός μου! . . ἐψιθύρισε, τὰ τέκνα μου! . .

— Πλὴν τοῦ Θεοῦ, ἔσπευσα νὰ εἶπω πρὸς αὐτὸν, θὰ ἔχουν καὶ ἄλλον προστάτην ἐπὶ γῆς. Σὲ ὑπόσχομαι ὅτι θ' ἀφιερῶσά καὶ εἰς ἐκείνην καὶ εἰς αὐτὰ, ὅλην μου τὴν ζωὴν καὶ ὅλην μου τὴν περιουσίαν· τὰ

τέκνα σου θὰ γείνουσι τέκνα μου. . . Σὲ τὸ ὑπόσχομαι, ἐπανέλαβα κλαίων.

— Δύξα σοι, Θεέ μου! ἀποθνήσκω εὐχαρ. . .

Πλὴν μειδίαιμα ὑπεράνθρωπον διασχίσαν τὰ χεῖλη του πρὸς μικρόν, ἔγεινεν ἄφαντον. Ἐκυψα ἐπὶ μάλλον, τὸν παρετήρησα, ἠκούσθη προσεκτικῶς. . . ἀλλὰ δὲν ἀνέπνεε πλέον!

Πρὸς τὸ κέντρον σχεδὸν τοῦ Βοσπόρου, κατὰ τὴν εὐρωπαϊκὴν παραλίαν, ὑπάρχει ὀδὸς μικρὸς, Χηλαὶ πάλαι καλούμενος, παρὰ τὸν ὅποιον καίται σήμερον τὸ τερπνὸν καὶ ἀτάραχον χωρίον Βεβέκιον. Ἐκεῖ, ὑπὸ τὰς ὑψικόμους καὶ ἀειθαλεῖς προαιωνίους πλατάνους, τῶν ὁποίων οἱ κλώνες, ἐκτεινόμενοι μεγαλοπρεπῶς μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ αἰγιαλοῦ, σχηματίζουσι ὄβλον χλοερὸν καὶ βαθύσκιον, ἀναψύχοντα καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν καθυμένους καὶ τὰ παρορμῶντα ἐρόλκια, γυνήτις στηριζομένη ἐπὶ βραχίονας ἀνδρὸς καὶ προπέμπουσα τρία παιδιά ἀγγέλου μορφῆν ἔχοντα, ἥξειτο καὶ ἑσπέραν. Τὸ ἀνάστημά τῆς ἦτο λεπτοφυὲς καὶ ὑψηλόν, καὶ γλυκεῖα καὶ ἐπαγωγὸς ἡ ὑπόχρος ὄψις τῆς· τὸ μείδιμά τῆς διηκομήνευε ψυχῆς ἡμελίαν, ἀλλ' εἰς τοὺς μύρους καὶ ἀμυγδαλοειδεῖς ὀφθαλμούς τῆς ἀνεκαλύπτοντο ἴχνη μαλαγχολίας. Καὶ σεμνὸν μὲν ἦτο αἰετοπτεροῦ τὸ ἔνδυμά τῆς, ἐμαρτύρει ὅμως εὐπορίαν καὶ πλοῦτον. Τὸ δὲ βλέμμα τῆς, στρεφόμενον ἀδιακόπως πρὸς τὸν ὀδηγόν τῆς, ἐξέφραζεν εὐγνωμοσύνην καὶ ἀφοσιώσιν.

Ὁ ἀνὴρ, προσηλωμένος ὄλας εἰς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τρία ἐκείνα παιδιά, παίζοντα χαριέντως παρὰ τὴν θάλασσαν, ἐφαίνετο ὅτι ἀνέπνεε διὰ μόνον ἐκείνα τὰ τέσσαρα ὄντα. Τὸ βλέμμα φέρων περιπαθῶς ἀπὸ τούτων εἰς ἐκείνην καὶ ἀπ' ἐκείνης εἰς ταῦτα, εἰδεικνυεν ὅτι ὑπεράνθρωπος ἦτο ἡ στοργὴ του.

Τὰ παιδιά, ἐγκαταλείποντα συνεχῶς τὰς ἀλώας παιδιᾶς των, ἔτρεχον πρὸς τὸν ἀνδρα, καὶ περιπτυσσόμενα ἐπιχαίριτως αὐτὸν, κατεφίλουν τὸ πρόσωπόν του.

Κάνας ἄλλος παρὰ τοὺς πάσχοντας καὶ τοὺς ἐνδεεῖς δὲν ἐγνώριζεν ὅποια ἦτο ἡ μυστηριώδης ἐκείνη πεντάς, καὶ πόθεν ἦλθεν. Οἱ ἐνδεεῖς μόνον καὶ οἱ πάσχοντες δὲν ἠγνοῦσαν ὅτι ἐκείνη ἦτο ἡ κάτοικος τοῦ 23 ἀριθμοῦ, καὶ σύζυγος, ἄλλοτε μὲν Γάλλου ἀπολαμόντος, ἐξ αἰτίας πενίας καὶ ταλαικωρίας, ἢ μάλλον ἐξ αἰτίας τῆς ἀσπλάγγου τῶν ἀνθρώπων περιφιλαντρίας, νῦν δὲ τοῦ συνοδεύοντος αὐτὴν, ὑποσχθέντος πρὸς ἐκείνον, ἐνῶ ἔπνεε τὰ λοιπὰ, νὰ υἰοθετήσῃ τὰ τέκνα του, καὶ ν' ἀφιερῶσῃ τὴν ὑπαρξίν του ὅλην εἰς ταῦτα καὶ τὴν μητέρα των:

θινον, και κατ' άλλους χρυσάλλινον θόλον του ούρα-
 νου, και περιωρομένους συγχρόνως με τον δλον ούρα-
 νον, τον δια μόνης τής ταχειας αυτού περιφοράς συν-
 εχόμενον. Επειδή όμως κατ' αρχάς υπελάμβανον την
 γήν έχουσαν δίσκου σχήμα και υπέθετον την περί
 αυτήν κίνησιν του ούρανοῦ ὄχι κάθετον, ἀλλ' ὀριζόν-
 τιον, ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμᾶς, διότι ὁ ἀναξίμενης
 παραβάλλει τὴν κίνησιν ταύτην με τὴν περιστροφὴν
 πύλου περί τὴν κεφαλὴν, ὁ φιλόσοφος οὗτος, διὰ τὴν
 ἐξηγήσῃ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, εἶπεν, ὅτι τὴν νότια
 ὁ ἥλιος σκεπάζεται ἀπὸ τὰ ὑψηλότερα μέρη τοῦ βο-
 ρείου τῆς γῆς ἡμισφαιρίου. Καί ἀπὸ δὲ συνοικειώθη-
 σαν με τὴν ἰδίαν τοῦ σφαιροειδούς τῆς γῆς σχήμα-
 τος, πάλιν ἱκανὸς παρήλαε χρόνος πρὶν ἢ, διδαχθέντε,
 ἰδίως ἀπὸ τῆς παρατηρήσεως τῶν ἡλιακῶν και σελη-
 νικῶν ἐκλείψεων, φάσασιν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι
 δὲν κινεῖται ὅλος ὁ οὐρανός, ἀλλὰ μόνον οἱ κατ' ἰδίαν
 ἀστέρες· καὶ τότε ὅμως δὲν ἐγκατέλειπον ὅλιος διό-
 λου τὴν ἰδέαν τοῦ οὐρανοῦ θόλου. Τὴν αὐτοτελεῖ ταύ-
 ταν κίνησιν τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης και τῶν πλανη-
 τῶν (ἐνοεῖται πάντοτε περί τὴν γῆν) ὑπέδειξαν πρῶ-
 τοι οἱ Πυθαγόρειοι, οἵτινες μετεβίβασαν, και εἰς τοὺς
 πλανήτας τὸ περί τῆς παγκοσμίου ἀρμονικῆς δόγμα
 αὐτῶν· ἔπειτα ἐγένετο, πιθανώτατα ὑπὸ τοῦ Παρ-
 μενίδου, ἡ ἀξιολογὸς ἀνακάλυψις, ὅτι ὁ φωσφόρος και
 ὁ ἔσπερος εἶναι εἰς· και ὁ αὐτὸς ἀπτήρ, ὄχι, καθὼς ὁ
 Ὀυγκρος ἐπίστευε, δύο διάφοροι ἀστέρες· και τελευ-
 τῶν ὁ Ἀντικίππος και ὁ Δημόκριτος διέκρινον ἡδὲ
 τοὺς πλανήτας ἀπὸ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, ὁ δ' Ἀρι-
 στοτέλης φαίνεται ἀποδοῦς και εἰς τοὺς τελευταίους
 τοὺτους κινήσιν τινὰ περί τὴν ἰδίαν ἄξονα.

Ὁ ἀναξαγόρας, ὁ Δημόκριτος και ὁ Κλεάνθης ἐδό-
 ξαζον, ὅτι πάντες οἱ ἀστέρες φέρονται ἀπ' ἀνατολῶν
 πρὸς δυσμᾶς, ὁ δ' Ἀλκμαίων και οἱ Μαθηματικοί,
 ὅτι οἱ πλανῆται θάινουσι κατέναντι τῶν ἀπλανῶν,
 ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολᾶς· και ἡ δόξα αὕτη,
 ὅτι ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη και οἱ πλανῆται συμπαραφέ-
 ρονται μὲν πρὸς δυσμᾶς, διὰ τῆς βιαίας τοῦ οὐλοῦ
 κόσμου περιφοράς, ἔχουσιν ὅμως συγχρόνως τὴν ἰ-
 δίαν αὐτῶν και ἐκείνης ἀντίθετον, ἀπὸ δυσμῶν πρὸς
 ἀνατολᾶς, κίνησιν, διὰ τῶν 12 ἀστερισμῶν τοῦ ζω-
 διακοῦ κύκλου, φαίνεται ἐπικρατήσασα παρά τού-
 τῃ ἄλλῃσιν, ἔτι ἀπὸ Εὐδόξου, ἥτοι ἀπὸ τῆς Α' πρ. χρ.
 ἑκατονταετηρίδος· Ὁ Πλάτων και οἱ Μαθηματικοί
 ἔλεγον ἰσοδρόμους τὸν ἥλιον, τὸν ἑσπέρου (δηλαδὴ
 τὴν Ἀφροδίτην) και τὸν στίλβοντα (δηλαδὴ τὸν Ἑρ-
 μῆν)· ὁ δὲ Ξενοφάνης ἐθεθεῖαι, ὅτι ὁ ἥλιος ἐκάστην
 ἡμέραν, προελκύνει κατ' εὐθείαν γραμμὴν εἰς τὸ ἄ-
 πειρον, φαίνεται δὲ εἰς ἡμᾶς ἐν κύκλῳ φερόμε-
 νος διὰ τὴν ἀπόστασιν.

Καὶ τοι ὅμως γεννημένων τῶν προμνημονευθεισῶν
 ἀξιολόγων ἀνακάλυψιν, βλέπομεν και βραδύτερον
 προσθεωρούμενος ἐνίσταται ἀποπειρᾶς δοξαίας περί
 τε τῆς ἐπιτολῆς και τῆς δύσεως τῶν ἀστέρων, και
 περί τῶν τροπῶν τοῦ ἡλίου και τῶν ἐκλείψεων τοῦ τε
 ἡλίου και τῆς σελήνης. Οἱ Ἑπικούρειοι λ. γ. ἐξήχουν
 τὴν ἐπιτολὴν και τὴν δύσιν τῶν ἀστέρων διὰ τῆς
 προσακίρου σθέσεως· και ἀναφλέξεως αὐτῶν, λέγον-

τες, ὅτι τὸ ὕψος τὸ καταφερόμενον ἀπὸ τοῦ οὐ-
 τοῦ πυκνωθέντος και σχηματίσαντος νέφους, ὁμοί-
 α διαλειμμάτων τὸν ἥλιον, ὅστις ἔπειτα πάλιν ἡ
 ακυθθεῖ, φλέγεται ἐκ νέου. Ὁ Ὀμηρος ἔτι και ἡ
 σίδοδος εἶχον παρατηρήσει, ὅτι ὁ ἥλιος δὲν ἀναστῆ
 και δὲν δύει πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν θῆσιν, αἱ
 σχηματίζει εἰς τὸν οὐρανὸν κατὰ τοὺς θερινῶν
 νας τῆμα ὑψηλότερα ἢ τὸν χειμῶνα, και ὅτι φ
 εἰς ὄρισμένον τι σημεῖον ὕψους, δὲν προχωρεῖ πρ
 τέρω πρὸς βορρᾶν, ἀλλὰ παλινδρομεῖ ἐξίσου π
 πρὸς μεσημβρίαν, ἐντεῦθεν δὲ ἦ, τε ἀναστῆ τὸν ἡ
 ρῶν και τῶν νοκτῶν και ἡ μεταβολὴ τῶν ὠρῶν
 ἔτους. Ἀλλ' οἱ φιλόσοφοι ἔπειτα, θελήσαντες εἰ
 γήσωσι τὸ φαινόμενον τοῦτο, περιέπεσον εἰς εἰ
 παραδόξους. Ὁ μὲν ἀναξαγόρας και ὁ Ἀναξίμ
 εἶπον, ὅτι ὁ ἥλιος ἀναγκάζεται νὰ παλινδρομῆσ
 βορρᾶ ὑπὸ τοῦ ἀντιθετοῦ αὐτῶν πυκνωτέρο
 ρος· ὁ δὲ Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης, ὅτι φῶρ
 ψύχους τοῦ βορρᾶ, ἔνκ μὴ σθεσθῆ ὑπ' αὐτῶν ὅ
 Ἡράκλειτος, ὅτι ἐπιστρέφει μὴ εὐρίσκων πλεον
 βορρᾶν τὴν ἀναγκαίαν τροπὴν. Τὴν δὲ ἀληθῆ αἰ
 τοῦ φαινομένου τούτου, ὅ ἐστι τὴν πλανήτων ἑπι
 γῆς ὡς πρὸς τὸν ἥλιον και τὴν λοξότητα τοῦ ἰ
 πτικοῦ κύκλου, πρῶτοι φαίνονται ἀνακαλύψασα
 Πυθαγόρειοι και ὁ Ἰμπεδοκλῆς δὲ πρὸ αἰῶν ἰ
 τευσε, πρῶτος εἶπεν, ὅτι, ἐκδόντος τοῦ ἀέρος ἡ
 ὄρμην τοῦ ἡλίου, ὁ οὐρανός ἐξερδρῶθη οὕτως ἰ
 και τὰ μὲν ἑσπέρια αὐτοῦ μέρη ὑψώθησαν, τὰ δὲ
 ἔξεναντίας ἐταπεινώθησαν. Οὐδὲν ἦτον ἡ δόξα
 δὲν ἐπεκράτησαν ἐν γένει, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ αἰθῆ
 νόμενον σινοεῖ καὶ τῆς τινὸς και ὑποχωρήσασα κ
 τερσθῆ και εἰς· ἄλλους πλανήτας, διὰ τὴν ἰ
 σωσι κατέρυγον εἰς τεχνικώτατόν τι και σφῆμα
 ριπεπλεγμένον σύστημα διαφόρων νοκτῶν κύκ
 σφαιρῶν τὸ ὅποιον ἐπεκράτησε μέχρι τοῦ Καί
 κου, ὑπὸ τὸ ὄν· μα τοῦ Πτολεμαϊκοῦ ἡλιακοῦ σ
 ματος.

Και τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῶν ἐκλείψεων τοῦ ἡ
 και τῆς σελήνης, ἀν και περιωρόματα εὐρεθῆσαι
 παρεδέχθησαν ἅπαντες. Ἐτι ὁ Θαλῆς, ὁ Ἀναξίμ
 οἱ Πυθαγόρειοι, οἱ Στωϊκοί, ὁ Ἰμπεδοκλῆς, ὁ Ἡ
 στοτέλης, ὁ Γεμίνιος και ἄλλοι ἐπέστησαν, ὅτι
 τῆς τοῦ ἡλίου ἐκλείψεως εἶναι, ἡ πρὸ αὐτοῦ π
 ἑσπέρια τῆς σελήνης· και ὅμως ὁ Ξενοφάνης, ὁ
 λευθῶν τὴν προσεπιθεῖσαν Θεμελιώδη αὐτοῦ ἀρχῆ
 πείδιθε τὰς ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου και τῆς σελήνης
 πρόσκαιροι αὐτῶν σθῆσιν· ἐπίσης και ὁ Μικρόβ
 καθ' ὅν οἱ ἀστέρες ἐκείνοι σθένονται, διὰ τὸ
 σφαιρῶν ἀπὸ τοῦ αἰθέρος ὕδατος. Ὁ δ' Ἀναξί
 ἄρος ἐπίστευεν, ὅτι ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου και τῆ
 λῆνης συμβαίνουσιν, ὁσάκις φράσσεται τὸ σφ
 ἀπὸ τοῦ ἰσοῦ ἐκλάμπει τὸ πῦρ αὐτῶν. Ὁ Ἡ
 λειτος και ὁ Ἑκαταῖος ἰσχυρίζοντο, ὅτι οἱ ἀστ
 ἴντες ἅπαντες σκαφοειδεῖς, ἐπισκοπίζονται διὰ
 στραφῆν αὐτῶν, ὁσάκις δηλαδὴ τὸ μὲν κοίλον ὁ
 γίνεται, τὸ δὲ κυρτὸν κάτω, πρὸς τὴν ἡμετέραν
 τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῶν ἐκλείψεων τῆς σελήνης ἀπ
 σισιν ἦδὲ ὁ Ἀναξαγόρας, ὅστις ὅμως δὲν ὄρισ

ἡ γῆ ἢ ἑτερόν τι ὑποτέλῃνον οὐράνιον σῶμα παρεμ-
 πίπτει μετὰ τὸν ἥλιον και σελήνης καθὼς ἀμφέβαλλον
 και οἱ Πυθαγόρειοι, ἀν τὸ παρεπίπτον ἦτο ἡ γῆ αὐτὴ
 ἢ ἡ παρ' αὐτῶν ὑποτιθεμένη ἀντίθετος, περί τῆς θέλα-
 μεν ὁμιλήσει κτωτέρω. Ὁ δὲ Φίλιππος· ὁ Ὀπόνη-
 τιος ἔρηως ἀπέδεγχε τὴν ἀντίθετον ὡς αἰτία τῶν
 ἐκλείψεων τῆς σελήνης, ἐνθ' ἔξεναντίας· ὁ Πλάτων, ὁ
 Ἀριστοτέλης, ὁ Χρύσιππος, ὁ Προσειδόνιος και ἄλλοι
 Στωϊκοί, ὁμοίως δὲ και οἱ λεγόμενοι Πιθηματικοί
 και οἱ Χαλδαῖοι, ἀπέιδον σαφῶς τὰς ἐκλείψεις τῆς
 σελήνης· εἰς τὴν σκίαν τῆς γῆς, και οἱ Χαλδαῖοι μά-
 λιστα ὄριζον πῦρ πρῆπει νὰ εὐρίσκαται ἡ σελήνη διὰ
 τὴν σκιάσθῃ, διὰ τὸ τοῦτο δὲν συμβαίνει κατ' ἑαυτοῦ
 μῆνα και τίνος ἕνεκα σκιάζεται ὅτε μὲν ὀλοκλήρος,
 ὁ τε δὲ ἐν μέρει. Ἀλλ' ὁ ἀναξίμανδρος, ὁ Ξενοφάνης,
 ὁ Ἀλκμαίων, ὁ Ἡράκλειτος και ἄλλοι εἶχον περί τῶν
 ἐκλείψεων τῆς σελήνης τὰς ἀλλοκότους δοξαίας τὰς
 ὅποιας πρὸ μικροῦ ἀνεφέραμεν ὡς πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου
 ἐκλείψεις. Ὁ δὲ σοφιστὴς Ἀντιγῶν ὁ Ραμουσίος ἐ-
 πρῆσεν, ὅτι ἡ σελήνη εἶναι σῶμα αὐτόφωτον (ἰδίῳ
 φέγγει λάμπει τῆ σελήνην) και ὅτι ἐπισκιάζεται
 ὁσάκις, πλησίον αὐτοῦ εἰς αὐτὴν πολὺ τοῦ ἡλίου, τὸ
 λαμπρότερον τοῦτο φῶς καθίσταται ἀκαυρὸν και ἀνε-
 παίσθητον τὸ ἀσθενέτερον ἐκείνης φέγγος. Ἄλλοι τε-
 λευταῖον ἐπίστευον, ὅτι ἡ σελήνη εἶναι σφαιρᾶ, τῆς ὀ-
 ποίας τὸ ἡμισφῆρον εἶναι ἔμπροσθεν και τὸ ἡμισφῆρον
 σκατεινόν· ὥστε αἱ ἐκλείψεις αὐτῆς συμβαίνουσιν
 ὁσάκις στραφῆ πρὸς τὴν γῆν τὸ ἀπύρωτον μέρος.

Τὰς φάσεις τῆς σελήνης· ἐξήχουν κατ' ἀρχάς διὰ
 τῶν αὐτῶν, πολλάκις γελοίων, λόγων, δι' ὧν και τὰς
 ἐκλείψεις· μόνον δὲ οἱ μεταγενέστεροι, ἰδίως ὁ Γε-
 μίνιος, ἐπλησίωσαν εἰς τὴν ἀλήθειαν, προσθεύσαν-
 τες, ὅτι τὸ φαινόμενον τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς με-
 ταβολῆς τῆς θέσεως τῆς σελήνης· ὡς πρὸς τὸν ἥλιον
 και ὡς πρὸς τὴν γῆν. Οὐδεὶς ὅμως τῶν ἀρχαίων ὑ-
 πώπευσεν, ὅτι ἡ σελήνη εἶναι ἀπλοῦς δορυφόρος τῆς
 γῆς· ἀλλ' ὁ Γεμίνιος, ὁ περὶ τούτου ἐπιεικέστερον πραγ-
 ματευσάμενος ἐπέστησεν, ὅτι ἡ σελήνη περιφέρεται
 μόνον κατωτέρω τοῦ ἡλίου· ὥστε ὁσάκις ἵσταται εἰς
 τὸ αὐτὸ μετ' ἐκείνου τμήμα τοῦ ζωδιακοῦ, δὲν φωτί-
 ζεται εἰμὴ τὸ μέρος αὐτῆς, τὸ πρὸς ἐκείνον ἐστρεμ-
 μένον, ἀφ' ἧμῶν δὲ ἀπεστραμμένον· και ὅτι μᾶλλον
 ἀπομακρύνεται αὕτη ἀπὸ τοῦ ἡλίου, τόσῳ μᾶλλον
 αὐξάνει τὸ φῶς τῆς, μέχρις οὗ ἀντικρύσασα τελευ-
 τῶν τὸν ἥλιον περὶσσεύεται ἐξ ὀλοκλήρου φωτιζόμε-
 νη· ἔπειτα δὲ πάλιν κατὰ τὸν αὐτὸν ὁμοίως τρόπον
 ἐλαττοῦται τὸ φῶς τῆς, καθ' ὅσον αὐθις πλησιάζει εἰς
 τὸν ἥλιον, ἕως οὗ, ὅλως πλησιάζασα εἰς αὐτόν, ἀποσθῆ
 αὐθις ἀφανίς.

Καὶ τοιαῦτα μὲν ἦσαν αἱ τὸ πλεῖστον μὴ ἀκριβεῖς
 και παράλογοι δοξαίαι τὰς ὅποιας ἐπέστησαν οἱ
 πλείονες τῶν ἀρχαίων. Ἰπῆραν ὅμως φιλόσοφοί τινες
 ἀνυψώθεντες ἐκκαλαί εἰς γνῶμα· σαφεστέρας και ὀρ-
 θοτέρας· ἔτι ὁ Πυθαγόρας ἠνώγει τὸν δρόμον τῆς ἀ-
 κριβεστέρας τῶν παραγμάτων γνῶσεως, προσθεύσας
 τὴν ἑπαρξὴν κεντρικοῦ πυρρός, ὡς κέντρον τοῦ κόσμου,
 περὶ ὃ τὸ πᾶν περιστρέφεται. Καὶ μὲν οἱ Πυθαγό-
 ρεῖοι διὰ τοῦ κεντρικοῦ ἐκείνου πυρρός δὲν ἐνόονον κατ'

ἀρχῆς τὸν ἥλιον, ἀλλ' ἐδίδασκον ὅτι ὁ ἥλιος στρέφε-
 ται περί τὸ πῦρ ἐκεῖνο, ἐπίσης καθὼς και ἡ γῆ, ἡ
 σελήνη και οἱ πλανῆται, βραδύτερον ὅμως, ὁ Ἀρίσταρ-
 χος ὁ Σάμιος, ὁ ἐν ἀρχῇ τῆς δις. πρὸ Χριστοῦ ἑκα-
 τονταετηρίδος ἀκμάσας, ἠξίωσε πρῶτος, ὡς φαίνε-
 ται, ὅτι ὁ ἥλιος και οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες ἵστανται
 κινήσοι, ἡ δὲ γῆ κινεῖται περί αὐτὴν εἰς κύκλον λο-
 ξόν, στρεφόμενη συγχρόνως και περί τὸν ἰδίον ἄξονα
 ὑπάρχουσι μάλιστα τινες ἀποδίδοντες τὴν αὐτὴν δι-
 ξασίαν και εἰς τοὺς ἐν τῇ Α' πρ. χρ. ἑκατονταετη-
 ρίδι ζήσαντας Φιλόλαον τὸν Ἐραρνήτιον ἡ Κρωτωνιά-
 ττην, και Ἰάκταν ἡ Νικίτην τὸν Συρακούσιον, ἔτι δὲ
 και εἰς τὸν τούτων ἀρχαιότερον, διδάσκαλον δὲ τοῦ
 Φιλόλαου, Ἀρχύταν τὸν Ταρκεντῖον. Μετὰ δὲ τὸν Ἀ-
 ρισταρχον, ἐν τῇ 2α, πρ. χρ. ἑκατονταετηρίδι, τὴν
 αὐτὴν δοξαίαν ἐπέσθευσε και μαθηματικῶς ἐξήτη-
 σε νὰ ἀπεδείξη αὐτὴν Σίλωνος ὁ Βαβυλωνίος ἡ Ἑρ-
 θραῖος. Ἀλλ' ἡ εἰκασία αὕτη δὲν ἔταχε τῆς κοινῆς ἀπο-
 δοχῆς, και αὐτὸς ὁ Σένας ἐλεγε, ὅτι ἀμφότεροι αἰ-
 γνῶμα, ἡ τε δηλαδὴ συνίθις, καθ' ἣν ὁ ἥλιος στρέ-
 φεται περί τὴν γῆν, και ἡ Πυθαγόρειος αὕτη, ἔχου-
 σιν ἑκατέρω τὰς ὑπὲρ αὐτῆς πιθανότητας και πρῆπει
 ἀκριβέστερον νὰ ἐξελεγχθῶσιν. Ὁ ἀκριβέστερος ὅμως
 οὗτος ἐλεγχος δὲν ἐγένετο, ἡ ὀρθότερα ἐκείνη δόξα ἀ-
 ληθευμένη, και μέχρι Κοπερνίκου ἡ γῆ ἐθεωρήθη ἐν
 γένει ὡς τὸ ἀκίνητον τοῦ παντός κέντρον. Ἄν δυνά-
 μεθα δ' ἐνταῦθα νὰ μὴ ἐπιφέρωμεν τὴν παράτησιν.
 ὅτι τὴν ὀρθὴν περί τῆς κινήσεως τῆς γῆς δόξαν ἐπέ-
 σθευσαν πιθανώτατα ἄνδρες ἀρχαιότεροι τοῦ Ἀριστο-
 τέλους, και ὅμως ὁ εὐρύς ἐκεῖνος νοῦς δὲν τὴν ἀπαδέ-
 γθη, ἀλλ' ἐνέμεινε εἰς τὴν πλάνην ἀπαρῆλλοκτικῆς
 καθὼς εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς γρόνους· ὁ Ναπολέων, τοῦ
 ὁποῦ οὐδεὶς βεβαίως θέλει ἀμφισβητήσει τὴν ἄχαρῆ
 μεγαλοφυῶν, δὲν ἠθέλησεν ἢ δὲν εἰμπόρεται νὰ ἐν-
 νοήσῃ τὴν δύνκμην τοῦ ἀτμοῦ. Τὰ πνεύματα τὰ
 μετρωσιθένητα μέχρι τῶν μεγάλων ἐκείνων ἀληθειῶν
 ἦσαν βεβαίως ὑποδεέστερα τῶν πνευμάτων, τὰ ὅποια
 τὰς ἀπέκρουσαν. Ἴτι δὲ ἐστὶ μεγαλοφυῶν;

Ὅτι τινὲς τῶν ἀστέρων δὲν κινούνται, και ἄλλοι
 πάλιν κινούνται, παρατηρήθη φυσικῶ τῷ λόγῳ πρῶ-
 μώτατα, και ἔκτοτε ἐγένετο ἡ μετὰ τῶν ἀπλανῶν
 ἀστέρων και τῶν πλανητῶν διάκρισις· ἀλλὰ σύστημα
 πλανητικῶν, ὅ ἐστι, διδασκαλία περί τινων ὀρισμέ-
 νων ἀστέρων, στρεφόμενων περί τὴν ἀκινητοῦσαν γῆν
 εἰς ὀρισμένας ἀποστάσεις, δὲν προέκυψεν εἰμὴ ἀπὸ
 τῶν χρόνων τοῦ Πλάτωνος και ἐφεξῆς. Ἐνοεῖται δὲ
 ἡ γῆ δὲν συγκατελέγετο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων μετὰ τῶν
 πλανητῶν· ἐξεναντίας δὲ ὁ ἥλιος και ἡ σελήνη συν-
 κρομεῖτο συνήθως μετ' αὐτῶν και ἐν γένει παρεδέ-
 χοντο 7 πλανήτας, δηλαδὴ, παρεκτὸς τῶν δύο προ-
 μνημονευθέντων, τὸν Ἑρμῆν, τὸν Ἀφροδίτην, τὸν Ἄρην,
 τὸν Δία και τὸν Κρόνον. Ἀλλὰ περί τῆς ἀμοιβαίας
 αὐτῶν θέσεως ἐπακράτου ποικιλωτάται γνῶμα. Ὁ
 λόγισται ἐπίστευον (και τοιαῦτοι ἦσαν ἰδίως οἱ προ-
 θεύοντες, ὅτι οἱ ἀστέρες εἶναι προσετηγμένοι ὡς
 πῆσσοι εἰς τὸν στερεὸν οὐράνιον θόλον), ὅτι οἱ
 οἱ ἀστέρες ἐξίσου ἀπέχοντι ἀπὸ τὴν γῆν, ἅπαντες
 δὲ σχεδὸν παρεδέχοντο διευφῆρους ἀποστάσεις. Καὶ

οι μὲν πλείους ὄριζον ὡς ἐξῆς τὴν ἀλλήλουχίαν τῶν ἀστέρων ὡς πρὸς τὴν γῆν, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς κατωτέρως πάντων σελήνης. Σελήνη, Ἑρμῆς, Ἀφροδίτη, Ἥλιος, Ἄρης, Ζεὺς, Κρόνος καὶ τελευταῖον οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες. Τινες ἔτασαν ἐν τῇ σειρᾷ ταύτῃ τὸν ἥλιον ἀμέσως μετὰ τὴν σελήνην καὶ ἄλλοι τὴν Ἀφροδίτην πρὸ τοῦ Ἑρμοῦ· ὁ δὲ Παρμενίδης ἔλεγε τὴν Ἀφροδίτην ἀπωτάτω τῆς γῆς καμμένην καὶ ἔκασε τὸν ἥλιον ἀμέσως μετ' αὐτὴν, ἀμφοτέρους ἐν τῇ αἰθέρι, κατωτέρω δὲ τοῦ ἡλίου ἔθετε τοὺς λοιποὺς ἀστέρας ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ πυρός. Κατὰ τὸν Ἀναξίμανδρον, τὸν Μιτρώδωρον, τὸν Κράττη καὶ ἄλλοις, ὁ ἥλιος ἀπέχει πλείοτερον ὄλων τῶν ἄλλων ἀπὸ τῆς γῆς, μετ' αὐτὸν ἔρχεται ἡ σελήνη, ἔπειτα οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες καὶ κατόπιν τούτων, οἱ πλησιέστεροι ὄλων εἰς τὴν γῆν πλανῆται. Καὶ κατὰ τὸν Λεύκιππον δὲ ὁ ἥλιος ἀπέχει πλείοτερον ὄλων τῶν ἄλλων ἀπὸ τῆς γῆς, ἡ δὲ σελήνη εἶναι ἐξεναντίας πλησιεστάτη ταύτης, ὥστε οἱ λοιποὶ πλανῆται ἵστανται μεταξὺ σελήνης καὶ ἡλίου.

Ἡ ἀπόστασις τῶν πλανητῶν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἀπ' ἀλλήλων ὄριζοτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων διαφοροτρόπως καὶ ὄλους ἀσφαιδῶς. Οἱ πλείστοι δὲν ὁμιλοῦσιν εἰμὴ περὶ τῆς ἀποστάσεως τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης ἀπὸ τῆς γῆς· καὶ κατὰ μὲν τὸν Ἑμπεδοκλέα, ὁ ἥλιος τοῦ ὁποίου ἡ περιδρόμη ἀποτελεῖ τὰ ἀπώτατα ὄρια τοῦ κόσμου, δὲν ἀπέχει ἀπὸ τῆς γῆς εἰμὴ τρεῖς ὄρους ἢ σελήνην, κατὰ δὲ τοὺς μαθηματικούς, ἐνεξακαιοκάκις. Ὁ Ἀρχιμήδης, ὅστις ἔτασε τὸν ἥλιον τριακοντάκις ἢ τὴν σελήνην ἀπωτέρω τῆς γῆς, ὄριζε τὴν ἀπόστασιν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς τελευταίας καύτης εἰς 5000 διαμέτρα τῆς γῆς. Ὁ Ἑρατοσθένης ἔλεγε τὴν σελήνην ἀπέχουσαν τῆς γῆς 780,000 στάδια, τὸν δὲ ἥλιον, 4,080,000 στάδια. Ὁ δὲ Σουλπίκιος Γάλλος ἤρριμαι μεταξὺ γῆς καὶ σελήνης στάδια 126,000, μεταξὺ δὲ σελήνης καὶ ἡλίου τὸ διπλάσιον, καὶ μέχρι τοῦ ζωδιακοῦ, τὸ τριπλάσιον. Πλεονέστεροι εἶναι οἱ ὑπολογισμοὶ τοῦ Πυθαγόρου, Ἀρχιμήδους καὶ Πλάτωνος. Οἱ δύο πρῶτοι συμφωνοῦσιν ἐντελῶς πρὸς ἀλλήλους, ἐκτός ὅτι ὁ Πυθαγόρας ὀρίζει τὴν ἀπόστασιν ἀπλῶς κατὰ τόνους, ὁ δ' Ἀρχιμήδης ἀκριβέστερον κατὰ στάδια. Ὅθεν κατ' αὐτοὺς ἡ ἀπόστασις τῆς σελήνης ἀπὸ τῆς γῆς συμποσοῦται εἰς ἓνα τόνον (ἧτοι 12,600 στάδια)· τοῦ Ἑρμοῦ ἀπὸ τῆς σελήνης εἰς 1/2 τόνου (6300 στάδια)· τῆς Ἀφροδίτης ἀπὸ τοῦ Ἑρμοῦ, πάλιν εἰς 1/2 τόνου (6300 στάδια)· τοῦ ἡλίου ἀπὸ τῆς Ἀφροδίτης εἰς 1 1/2 τόνου (18,900 στάδια)· τοῦ Ἄρατος ἀπὸ τοῦ ἡλίου, εἰς 1 τόνον (12,600 στάδια)· τοῦ Διὸς ἀπὸ τοῦ Ἄρατος εἰς 1/2 τόνου (6300 στάδια)· τοῦ Κρόνου ἀπὸ τοῦ Διὸς εἰς 1/2 ὁμοίως τόνου (6300 στάδια)· τελευταῖον τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων ἀπὸ τοῦ Κρόνου εἰς 1 1/2 τόνου (18,900 στάδια). Ὁ δὲ Πλάτων ὀρίζει τὴν ἀπόστασιν τῶν πλανητῶν κατὰ μονάδας, ὡς ἐξῆς ἀπὸ τῆς γῆς μέχρι τῆς σελήνης = 1, ἀπὸ τῆς σελήνης μέχρι τοῦ ἡλίου = 1, ἀπὸ τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς Ἀφροδίτης = 1, ἀπὸ τῆς Ἀφροδίτης μέχρι τοῦ Ἑρμοῦ = 1, ἀπὸ τοῦ Ἑρμοῦ μέχρι τοῦ Ἄρατος = 4,

ἀπὸ τοῦ Ἄρατος μέχρι τοῦ Διὸς = 1, ἀπὸ τοῦ Διὸς μέχρι τοῦ Κρόνου = 18. Ὅστε ὁ μὲν ἥλιος ἀπέχει ἀπὸ τῆς γῆς δις ἢ ὅσον ἡ σελήνη, ἡ δὲ Ἀφροδίτη τριπλάσιον, ὁ δ' Ἑρμῆς, τετρακίς, ὁ δὲ Ἄρης, ὀκτακίς, ὁ δὲ Ζεὺς ἐνεακίς, ὁ δὲ Κρόνος, ἑπτακαιοκισκίς.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἀκόλουθον φυλλάδιον)

ΟΙ ΚΑΚΟΙ ΟΙΩΝΟΙ.

Πρὸ ἐνός μηνός, ὄλοι αἱ ἐφημερίδες τῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς δύσεως, εἶχον ἀντηχήσει ἀπὸ τῆς πολυκερῆς περιγραφῆς τῶν προπαρκατευθῶν, αἱ ὅποια ἐγένοντο εἰς Παρισίους διὰ τὴν πικρὴν ἡλικίαν τῆς 3/15 Ἀυγούστου, ἡ ἑορτὴ τῶν γενεθλίων τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος, τὴν ὅποιον ἀνεπέσειν ὁ ἀνεπὶ του, καὶ καθ' ἑρῶσαν ὡς μόνον ἐθνικὴν ἑορτήν ἐκ Γαλλίας. Ἡ φήμη διεσάλλεσεν ὅτι λαμπροτέρη νῆφους οὐδέποτε ἐβλήθη εἰς τὴν ὑψηλίαν. Τὰ κτήρια κατορθώματα τῆς αυτοκρατορικῆς ἐποχῆς ἐβλήθησαν νὰ ἐπικληθῶσιν, ἐννοεῖται ἐν εἰκότι. Ἡ ἑθνικὴ κοινὴ τῶν Σηκουάνων ποταμοῦ προέκυψε μεταβληθῆ εἰς ὑγρὸν πεδῖον τοῦ Ἄρατος, καὶ πλοῖα ἐτοιμάζοντο νὰ διδάξωσι τοὺς χροναίους οἰκοὺς τῶν Παρισίων πῶς συγκροτοῦνται αἱ νημεχίαι. Τὸ ἐπέρας ἡ ἀχανὴς πόλις ἐμελλε νὰ μεταβληθῆ, διὰ λαμπτήρων, εἰς ἐπίγειον ἀστρονομικὸν νῆον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐμελλον νὰ ἀνοίξωσι τὰ πρῶτα αὐτῶν πτερά πολυκρήμιοι ἀετοὶ· καὶ μάλιστα μεγάλων πλατειῶν τῆς, μεταβληθῆσιν εἰς αἰθουρὴν ἀναρχῶν καὶ ἀτελεύτητον χοροῦ, παρεσκευασμένην δεχομένη 30,000 χορευτῶν καὶ χορευτρίων τῆς κατωτάτης τοῦ λαοῦ τάξεως. Ἐπειδὴ δὲ ἐν γένει οἱ χορευταὶ καὶ διψῶν καὶ πεινοῦν, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ ἐκείνων δι' οὓς ὁ χορὸς εἶναι ὅχι ἐνασχολησὶ ἀνάβλου, ἀλλὰ ἀνεῖς βίου ἐργατικοῦ, ὁ ἐν Παρισίους νομάρχης ἐπρονόησε καὶ περὶ τῆς αὐτῶν ἀνάγκης· καὶ διέταξε νὰ ἐταμασθῶσι 50,000 παρτῶν καὶ σαρβετίων, 60,000 σιρσιῶν, 60,000 διφρῶν πικακόντων καὶ 6000 κλιβάντων, ἧτοι φῶν φούρνων, ἵνα πολλαπλασιασθῶσιν ἐπ' ἀπειρῶν τριπλῆν τῶν λιμηρῶν ἐκείνων στομάχων. Δίκασον ἦτο τῶν ἡτῶν νὰ χορτάσωσιν ἀπαξ τοὺλάχιστον καὶ πολλοὶ τῶν πολιτῶν τῆς δημοκρατίας, ἀφοῦ κατεβλήθησαν τοσοῦτον ἀξιωμαθόμενοι ἀγῶνες ἵνα κερσθῶσιν αἱ ἀνώτεροι τάξεις. Ἐνὶ λόγῳ, ἡ πανήγυρις αὕτη ἐμελλε νὰ ἀπαβῆ μοναδικὴ καὶ ἀναξία τοῦ ἐνοσῶτος Γαλλικοῦ πολιτεύματος, τὸ ὅποιον, ὡς ἐκλήρουν ὁ συντάκτης αὐτοῦ, δὲν ἔχει κάμμεν ὁμοῦ τῆτα μετὰν ἀπὸ τὰ προὑπάρχοντα εἰς τὸν κόπον πολιτεύματα, καὶ εἶναι ὄλος καινοπρεπές.

Ἄλλ' ὁ τῆς ματαιότητος τῶν ἀνθρωπίνων διανοημάτων! Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἀνέταξε τελευταῖον ἡ

δὲ πλείστοι τῶν προσδοκῶν καὶ ἐλπίδων ἐματαιώθησαν. Οἱ Ὀλύμπιοι θεοὶ ἐβλήθησαν, ὡς φαίνεται, τὰ ἔργα, δι' ἐν ὅνθητοι ἤξιον νὰ μεταβάλλωσιν εἰς ἐπίγειον παράδεισον τὴν ἐπικατάρατον αὐτῶν κατοικίαν. Τρικυβία φοβερὰ πρὸ ἡμερῶν ἐπιστήφασα εἰς τὴν πόλιν τῶν Παρισίων, ὄχι μόνον ἐμπόδιζε τὴν τελείωσιν τῶν προπαρκατευθῶν, ἀλλὰ, οὐδὲ τὴν ἐπιρὴν ἡμέραν σιθασθεῖσα, δὲν ἐπαύσε μυκαμένη κατ' ὄλον αὐτῆς τὸ διάστημα, καὶ, ὡς εἶπεν, διαμαρτυρομένη κατ' αὐτῆς. Οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ ἄλλοι δορυφόροι τοῦ προέδρου ἠθέλησαν νὰ παλαίσωσι κατὰ τῆς πεπωμένης ταύτης συμφορῆς, καὶ ἐδείξαν τὴν ἀληθείαν εἰς τὴν Τιτανομαχίαν ταύτην γενουιστήν καὶ καρτερικὴν ἀξίαν καλῆτέρας τύχης. Ἄλλ' ἀνάγκη νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ἠττήθησαν εἰς τὸν ἀνισαν αὐτῶν ἀγῶνα.

Αἱ ἐφημερίδες τοὺλάχιστον ἀνῆγγειλαν τὴν ἐπιούσαν, ὅτι ἡ Ὀυέλλα ἐν μέρει παρεμπόδισεν, ἐν μέρει ἀνέταξε τὰς πλείστας τῶν προπαρκατευθῶν, εἰς τὰ Ἰλλύσια πεδία, εἰς τὴν πλατείαν τοῦ χοροῦ, εἰς τὴν θριαμβικὴν ἀψίδα, ἐμπροσθεν τοῦ βουλευτηρίου καὶ ἀλλαχῶ. Πρὸς τοὺς τῆς παραμονῆς τῆς ἑορτῆς αἱ πόλιν ὄλων θεάτρων εἶχον ἀνοίχθῃ εἰς τὸ πλῆθος δωρεάν, καὶ οἱ ἐργάται, σπουδάζοντες νὰ ὠφεληθῶσιν ἀπὸ τῆς περιστάσεως ταύτης, ἐγκατέλειπον τὰς ἐργασίας των, κατὰ τὴν κριτικὴν ἐκείνην ὥραν τὴν ἠέπιούσαν τὸ πρῶτον, ἀπηνοήκωτες ὑπὸ τῆς ἀγρυπνίας, δὲν ἐδυνάθησαν νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν ἐργασίαν· νέκ τοῦτο ἀποδέχθη, ὅτι ἐν τῇ πλησμονῇ τῶν ἡδονῶν πολλὰκις ἢ μία ἀνατρέπει τὴν ἄλλην.

Ἡ Ὀυέλλα ὅμως πρὸ πάντων, ἡ κατηχημένη ἐκείνη Ὀυέλλα ἐπέφερε συμφορὰς μεγάλας. Ἐξ αἰτίας αὐτῆς δὲν καταβλήθη νὰ ἀπωθῆ ἐπὶ τῶν ἐμπροσθεν τοῦ βουλευτηρίου ἐγερθέντων ἱκνωμάτων τὸ ὑραγμα τὸ ὅποιον ἐμελλεν, ὑπὸ πυροτεχνήματος φωτιζόμενον, νὰ παραστήσῃ τὸ ὄρος τοῦ ἁγίου Βερνάρδου καὶ τὴν διὰ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ, ἐν ἔτει 1800, μετέβασιν τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἡ ἀποτυχία αὕτη ἦτο τόσῳ μάλλον θλιβερά ὅσο ἡ θέσις τοῦ εἰκονικοῦ μεγαλοπρῆγματος εἶχεν ἐκλεχθῆ εὐστοχῶτα. Οἱ διατάξαντες τὰ κατὰ τὴν τελευταίαν, ἐπεχείρησαν νὰ παραστήσωσι τὴν ἰδανικὴν ἐκείνην ὑπέροχον τοῦ ἁγίου Βερνάρδου ἐμπροσθεν τοῦ βουλευτηρίου, ὄχι δι' ἄλλο βεβαίως εἰμὴ διότι τὸ βουλευτήριον κατήνησεν ὁ κλασσικὸς χώρος τῶν ἰδανικῶν καὶ φανταστικῶν παραστάσεων.

Ἐπειτα ἡ σάπην δι' ἧς ἐπροσπάθησαν νὰ στεγάσωσι τὴν μεγάλην πλατείαν τῆς ἀγορᾶς, τὴν παρεσκευασθεῖσαν διὰ τὸν μυριοπληθῆ ἐκείνον χορὸν, ἐγένετο ἀνάπρατος ὑπὸ τῆς τοκουμίας· ὥστε ἠναγκάσθησαν νὰ ἀναβάλωσι ταύτην τὴν δημοθρονικὴν διὰ τὴν 17 τοῦ μηνός· καὶ, ποιούντες τὴν ἀνάγκην ἐν μέρει μεγαλοδωρίαν, ἐν μέρει φιλανθρωπείαν, διένειμαν τὰ μὲν παγατὰ καὶ πατὰ, τὰ ὅποια εἶχον ἐτοιμασθῆ καὶ δὲν περιέμενον, εἰς τοὺς στρατιώτας, τὰ δὲ πλάκούντια εἰς τοὺς πτωχοὺς.

Ἐντὸς τῆς ἡμέρας, τὸ πλῆθος συνθροίσθη ἀπεριόριστον εἰς τὰ Ἰλλύσια πεδία, ὅπου ἐμελλον κατὰ τὸ

πρόγραμμα νὰ τελεσθῶσι διάφοροι ἀγῶνες καὶ διαγωνοί· ἀλλ' ἡ σφοδρότης τοῦ ἀνέμου ἐματαιώσε τὰ πλείστα τῶν θεαμάτων αὐτῶν. Οὐδ' ἡ εἰκονικὴ ναυμαχία ἐβλήθη ἀναξία τῶν προσδοκῶν τοῦ ὄχλου, ὅστις συνῶθη εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ.

Τελευταῖον περὶ τὴν ὁδόνη ὡραν τῆς ἑσπέρας ἠρχίσαν αἱ φωτοχυσίαι· ἰπῶς ὅμως ἠδύνατο νὰ ἀνθρῶσιν εἰς τὴν ἀδιαλείπτως βρέμουνσαν καὶ συρίζουσαν καταιγίδα; Τὰ κατάρρακτα φῶτα ἐπάλαισαν γενναίως πρὸς τὸν πολέμιον, ἀλλὰ τοιαῦτα καὶ κατὰ τὸ πρόγραμμα δὲν προέκυτο νὰ ἦναι πολλά· οὐδ' αὐτὰ δὲ τὰ ἐξ ἀρχῆς ὁρισθέντα ἐπρόφασαν νὰ ἐτοιμασθῶσιν ὄλα. Ὁ κολοσσαῖος ἀστὸς, ὅστις ἐμελλε νὰ ἐπιωρῆθῆ ἐπὶ τῆς θριαμβικῆς ἀψίδος δὲν καταβλήθη νὰ ἐπιτεθῆ ἐπ' αὐτῆς ἐξ αἰτίας τοῦ ἀνέμου· καὶ τοῦτο μὲν δὲν ἦτο δυστύχημα μέγα, διότι ἡ θριαμβικὴ ἐκείνη ἀψίς, ἔργον γιγάντιον, κτήμα ἐς αἰεὶ, τὸ ὅποιον ἤρχισε νὰ ἐγείρῃ ὁ μέγας Ναπολέων καὶ συνέπληρωσεν ὁ Λουδοβίκος Φίλιππος εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῶν κατορθωμάτων τοῦ αυτοκρατορικοῦ στρατοῦ, δὲν εἶχε χρεῖαν τῆς ψευδοπαιδείας ἐκείνης φανακῆς. Καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δὲν θρηνηθῆμεν πολλὴ διότι δὲν ἐπέτυχε ἡ ἐπὶ τῆς Βανδομικῆς στήλης ἀναρῶν τῆς τεσσάρων ἄλλων ἀετῶν, οἱ ὅποιοι κατὰ τὸ πρόγραμμα ἐμελλον νὰ ἐπιβιβασθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἐτέρου ἀμμιήτου μνημείου τῆς λαμπρᾶς τοῦ μεγάλου ἀνδρός ἐποχῆς. Ἄλλὰ τὸ δεινὸν ἦτο, ὅτι ἡ φωτοχυσία τῆς τε Βανδομικῆς στήλης καὶ τοῦ κατὰ τὴν πλατείαν τῆς Ὀμονοίας ὀβελίσκου ἀπέτυχε κατὰ κράτος. Ἄν τοὺλάχιστον τὰ μνημεῖα ταῦτα ἔμενον ἐντελῶς ἐσκοτισμένα, ἦθελον διατηρηθῆ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς σκιᾶς των. Ἢ συνδέη ὅμως; Τινὰ τῶν φῶτων τῶν παραρτηθέντων εἰς αὐτὰ ἐφαγγον, ἀλλὰ ἐσβέσθησαν, ὥστε τὰ μνημεῖα ἐκείνα παρίσταντο ὡς ἠκρωτηριασμένα, λελωθμένα, κεκολωθμένα, παπρωμένα.

Τῆ δὲ 17 ἐγένετο ὁ πολυθύλλητος χορὸς τῶν τριμυρίων ἢ ἀδυσώπητος ὅμως τρικυβία ἐξελκλούμεν καὶ ἐν τῇ μέσῳ τῆς νυκτός, αἰφῶς ἐβόηθη ἡ στέγη τῆς πλατείας, καὶ ποταμοὶ ὑετῶν εἰσέβρευσαν εἰς τὴν ἀχανῆ αἰθουσαν, ὥστε αἱ κυρία ἠναγκάσθησαν ν' ἀνοίξωσι τὰ ἀλεξιβρόχιά των.

Ἡ κυβερνήσις, διὰ τῶν τηλεγραφικῶν εἰδησιῶν τῆς, ἐβεβαίωσε τὰς ἐπαρχίας ὅτι τὰ πάντα ἐγένοντο λίαν καλὰ· ὅτι ἡ ναυμαχία ἐπροξένησε πολλὴν ἐντύπωσιν, ὅτι αἱ φωτοχυσίαι ἐπέτυχον, ὅτι τὰ πυροτεχνήματα ὑπῆρξαν ἐξίσια. Αἱ ἐφημερίδες ὅμως, καθὼς εἶπομεν, ἀπεκάλυψαν μετ' ὀλίγον τὴν ἀλήθειαν, εἶπον αὐτὴν μετὰ συστολῆς τινος, ἀλλὰ τὴν εἶπον. Ἰπῶς δὲν ἐπετιμήθησαν διὰ τοῦτο; εἶναι ἀπορον. Διότι, κατὰ τὴν ἐπικρατούσαν σήμερον ἐν Γαλλίᾳ νομοθεσίαν, 17 τοῦ μηνός· καὶ, ποιούντες τὴν ἀνάγκην ἐν μέρει μεγαλοδωρίαν, ἐν μέρει φιλανθρωπείαν, διένειμαν τὰ μὲν παγατὰ καὶ πατὰ, τὰ ὅποια εἶχον ἐτοιμασθῆ καὶ δὲν περιέμενον, εἰς τοὺς στρατιώτας, τὰ δὲ πλάκούντια εἰς τοὺς πτωχοὺς. Ἐντὸς τῆς ἡμέρας, τὸ πλῆθος συνθροίσθη ἀπεριόριστον εἰς τὰ Ἰλλύσια πεδία, ὅπου ἐμελλον κατὰ τὸ

γεί νοθεύονται να μη πιδώσιν υπέρ τῶν ἐσκεμμένων. Μεγάτως τὰ μέλη ἐνὸς δημοτικοῦ συμβουλίου παρητήθησαν διότι δὲν ἤθελον νὰ ὁμώσασιν εἰς τὸν πρόεδρον οἱ ἐκλογεῖς, προκληθέντες νὰ ἐκλέξωσι τὸ δημοτικὸν συμβούλιόν των, ἀνέδειξαν, διὰ τῆς ψήφου των, τοὺς αὐτοὺς ἀνδρας, καὶ ὄχι τοὺς υποψηφίους τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ ἐπαρχος ἠύρωσεν ἀμέσως τὴν ἐκλογὴν καὶ δὲν διέταξε πλέον νέαν ἄλλην, ἀλλὰ διώρισεν οἰκοθεν δημοτικούς συμβούλους τοὺς μειονοφησάσοντας υποψηφίους. Ἐγκαθιδρύων δὲ αὐτοὺς εἰς τὸ ἀξίωμα των, ἔλεξε τὰδε. Ἄ Κύριοί μου, νομίζω χρέος μου νὰ σᾶς υπαινυμίσω,

ἐλευθεροτυπίαν· ἀλλ' οἱ νομάρχαι τοιοῦτον φρονισμὸν νὰ μὴ λάβωσι τὸ κοινὸν καμμίαν δευτέραν ἐντύπωσιν ὡς ἐκ τῆς ἐλευθερίας ταύτης, ὥστε πρὸς αὐτοὺς καὶ αὐτὴν τὴν παράστασιν τῶν θεωρητικῶν κριτικῶν τῆς φητορικῆς ἢ τῆς ποιήσεως. Πρὸ δύο μηνῶν εἰς καθήγητῆς ἐξέδωκε συλλογὴν ποιημάτων, ἡ πολιτικῶν φρονημάτων, τὰ ποιημάτων, τὰ ἀμώμητα, διότι οὐδὲν κοινὸν εἶχον πρὸς τὴν ποιητικὴν ἀλλ' ἡ κυβερνήσις ἐθεώρησεν ὅτι δὲν ἔχοντο ποχρῶσαν χάριν καὶ φιλοκλίαν· ὅθεν ὁ Κύριος καθήγητῆς προσεκλήθη νὰ γράψῃ εἰς τὸ ἐξῆς κλητικὸν στίχου.

Λουδοβίκος Ναπολεόν.

ἔτι, ἂν καὶ διορίζοις δημοτικοὶ σύμβουλοι πρὸς τῆς κυβερνήσεως, εἴθε ὅπως οὐδὲν ἤττον οἱ μόνον νόμιμοι τοῦ δήμου ἀντιπρόσωποι. Δὲν σᾶς διώρισεν ἡ κυβερνήσις, ἀλλ' ἡ κοινὴ γνώμη. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐλάβετε ὀλιγωρέως ψήφους ἀπὸ ἀντιπάλους αὐτῶς ἡ κυβερνήσις ὅμως δὲν θεωρεῖ ὡς ἀγαθὸν εἶναι τὰς ψήφους, τὰς ὁποίας ἐλάβετε ὑμεῖς, τὰς δὲ δοθείσας εἰς τοὺς ἀντιπάλους σᾶς θεωρεῖ ὡς πονηράς, καὶ ὥστε ἐπιχειρήσῃ τὴν καταδίωξιν τῶν αὐθαισθῶν ἀνθρώπων, οἵτινες δὲν ἠσχύνθησαν νὰ δώσωσιν αὐτάς. (Βραβερίαι τῶν συζητήσεων τῆς 29 Ἀυγούστου, στήλη 1ης σελίδος). Ὁ νόμος καθιεροῦ ὁμοίως τὴν

Δὲν εἶμεθα ἐξ ἐκείνων οἱ ὅποιοι φρονισμοὶ εἶναι τότε μόνον δύνανται νὰ εὐδαιμονίσωσιν, ἐπὶ ἔσχατος τῶν ἀγνοηθῶν, ὁ ἀνθρωπίνος ὁ μηδενισμὸς ὁ βέβαιος εἰς τὴν κοινωτικὴν ἐγγύτησιν ἰκανότητος ἢ ἀτότητος δύνανται νὰ ἀναβίωσιν ἢ νὰ τινα θέλω, ἢ αὐτὸς ν' ἀναβίωσιν εἰς τὰ ἔπατα τῶν ἀνθρωπίνων ὅτε δύνανται ἐλευθέρως νὰ διαφέρῃ εἰς τὴν κοινὴν ἀγαθίαν. Ἐβδόμεν, χάριτι θεῶν, πολλὰ κράτη ἰσχυρῶς ἀνευ τῶν πανακείων τῆς γενικῆς ψευδοφροσύνης τῆς ἀρχαίου ἐλευθεροτυπίας. Ὅτι νομίζομεν ὅτι καλὸν, ἐν τῇ φιλολογικῇ ἡμῶν ματαιότητι

τὸ νὰ ἐκφράζονται τὰ πράγματα διὰ τῶν οικείων ὀνομάτων, καὶ νὰ μὴ λέγεται ὅτι τὸ ἔθνος νέμεται πᾶσαν ἐλευθερίαν, ἐνῷ ἀληθῶς δὲν ἔχει οὐδὲ τὴν ὅσον ἀπολαμβάνουσι οἱ κάτοικοι τῶν μοναρχικωτέρων πολιτειῶν εἰς τὴν Ῥωσίαν λ. γ. ποτὲ δὲν ἴκοιτο νὰ καταδιωχθῇ ἀνθρώπος, διότι ἔπραξε τι ῥητὸς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτροπόμενον, καὶ ἔτι ὀλιγωτέρως νὰ ἐπιτιμηθῇ καθήγητῆς διότι ἔγραψε κακοὺς στίχους. Παλλοὶ κατηγοροῦσι τὴν συνταγματικὴν πολιτείαν ὡς ἐρειδομένην ἐπὶ τῆς πλάνης καὶ τοῦ ψεύδους, διότι, λέγουσιν, ἐνῷ κατ' αὐτὴν ἡ βασιλεία φαίνεται ἔχουσα ἀπασαν τὴν ἐξουσίαν, ἐπὶ τέλος ἡ βασιλεία οὐδὲν δύνανται νὰ πράξῃ παρὰ τὴν θέλησιν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους ἢ μιᾶς μερίδος τοῦ ἔθνους· τὸ ἐνεστὸς Γαλλικὸν πολιτεύμα ἀνέπρεψε τοὺς ὄρους τῆς προτάσεως ταύτης, διότι, κατ' αὐτὸ τὸ ἔθνος φαίνεται ἔχον ἀπασαν τὴν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἐπὶ τέλος τὸ ἔθνος οὐδὲν δύνανται νὰ πράξῃ παρὰ τὴν θέλησιν ἀνδρὸς ἐνός.

Ὅπως δὲ ποτε, ἐπειτα ἀπὸ ὅλα ἐκείνα τὰ προηγουμένα, δὲν ἐνοοῦμεν τῇ ἀληθείᾳ πῶς ὁ Νομάρχης τῶν Παρισίων ἐπὶ τοσοῦτον ἐπιλήσιμον ἐγένετο τῶν καθόντων αὐτοῦ, ὥστε νὰ μὴ τιμωρήσῃ τὰς ἐρημίδας τῶν Παρισίων, αἰτινες ἐτόλμησαν νὰ περιγράψωσι τὴν ἀληθῆ τῆς ἀτμοσφαιρας κατάστασιν, κατὰ τὴν 15 Ἀυγούστου. Οὗτω δὲ γνωσθεὶς τῆς ἀληθείας, τὸ Γαλλικὸν ἔθνος, ἐπειδὴ εἶναι ὀλίγον προληπτικόν, ἔργισεν ν' ἀνηυχῇ διὰ τὴν ἀσυμφωνίαν αὐτὴν μεταξὺ τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ τῶν βουλευμάτων τῆς κυβερνήσεώς του. Σημειωτέον πρὸς τοῦτο, ὅτι, δύο ἡμέρας πρὸ τῆς 15 Ἀυγούστου, ἐνῷ ὁ πρόεδρος Λουδοβίκος Ναπολεόν ἦτο ἀπὸ τὴν συνήθη ἐν τοῖς ἡλιούσις κατοικίαν του, καὶ ἐπὶ ἰκανὰς ἡμέρας ἡ θύρα τοῦ ἰδιαιτέρου γραφείου του ἦτο κεκλεισμένη, ἀφῆκε ἐξερράγη πυρκαϊὰ ἐν αὐτῷ, ἀποτεροῦσασα πάντα τὰ ἔγγραφα καὶ σκεύη.

Τὰ τυχαία ταῦτα περιστατικά ἤθελον παρελθεῖ ἀλλαγῆ ἀπαρατήρητα· ἀλλ' εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου τὸ πολιτεύμα δὲν στηρίζεται ἐπὶ ἐδραίου καὶ ὑπὸ τῶν αἰώνων καθιερωθέντος στυλοβάτου, οὐδὲ περιφρουρεῖται ὑπὸ τῆς ἀπαρατήτου πρὸς τὸν νόμον εὐλαβείας, ἀλλὰ φέρεται τῇ δὲ κακείας κατὰ τὰ ἀκκριαία πάθη καὶ συμπερόντα τοῦ ὄχλου ἢ τῶν δημαγωγῶν, εἰς τὴν Γαλλίαν αἱ προλήψεις καὶ οἱ κκεκο αἰῶνοι ἔχουσι πλείστην εἰς τὴν τύχην τῶν κυβερνήσεων ἐπιρροήν. Τίς δὲν ἤξεύρει ὅποσοι ἄνθρωποι ἐπίστευσαν ἀπὸ τοῦ 1809 τὴν προσηχὴ τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος πτώσιν, ἔνεκα τῆς πυρκαϊᾶς ἣτις συνέβη κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος εἰς τὸν χορὸν τοῦ πρέσβους τῆς Αὐστρίας πρίγκηπος Σβάρτζενδεργ, εἰς ὃν εἶχε παρευρεθῆ καὶ ὁ μέγας ἀνὴρ μετὰ τῆς συζύγου του; Τὸ διετύχισμα τοῦτο ἐθεωρήθη ἀπαίσιον, διότι ἀνάλογόν τι γεγονός εἶχε προηγηθῆ μικρὸν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1789 ἔτους. (Μήνας ὁ ἐν ἔτει 1820 βίαιος θάνατος τοῦ δουκὸς Βερβύος δὲν ἐθεωρήθη ὡς κακὸς οἰωνὸς διὰ τὴν τύχην τῆς Βουρβωνικῆς δυναστείας; ἢ δὲ συμφορὰ ἡ ἐπαγαγούσα τῷ 1842 τὸν πρόμον θάνατον τοῦ ἀτυχχοῦς πρωτοτόκου υἱοῦ τοῦ Λουδοβί-

κου Φιλίππου δὲν ὑπολαμβάνεται ἕως τὴν σήμερον ὡς μία ἀπὸ τὰς κυριώτερας αἰτίας τῆς πτώσεως τοῦ Αὐρηλιανοῦ οἴκου; Ὅλοι ἤξεύρουσι τὴν ἱστορίαν τῆς κήρης ἐκεῖνης, ἣτις, μαγνητικῶς ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά, καὶ ἐρωτηθεῖσα περὶ τῆς μελλούσης τύχης τῆς Γαλλίας, ἀνήγγειλεν, ἐν τῷ Πυθικῷ αὐτῆς ὕπνῳ, τὴν προσηχὴ εἰς τὸν ὄρθον ἀνάστασιν τοῦ Βουρβωνίδου Βερβύος Β'. Πέπρωται ἀρὰ γε ἡ ἐν ἔτει 1848 ἐκρηγείσα ἐπανάστασις, ἡ μέχρι τοῦδε, εἰς μικροτέρας ἀναλογίας καὶ εἰς βραχύτερα διαστήματα, ἐπαναλαβούσα ὅλας τὰς φάσεις τῆς ἀρχαίας καὶ μεγάλης τοῦ 1789 ἐπαναστάσεως, καὶ παραστήσασα ἡμῖν μικρὰν τινα τρομοκρατίαν, καὶ μικρὰν Ἰπαιτίαν, νὰ συμπληρώσῃ τὸν μικρὸν αὐτῆς κύκλον, διὰ μικρὰς τινος αὐτοκρατορίας καὶ διὰ νέας παλινορθώσεως, τῶν Βουρβωνῶν;

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν λέγομεν παίζοντες μάλλον διότι ἄσαδῆ ποτε καὶ ἂν ἐχρητῆς νὰ παρατήρησῃ περὶ τοῦ ἐνεστώτος τῆς Γαλλίας πολιτεύματος καὶ περὶ τοῦ ἀνοικείου Ἰσως κόμπου, ὅστις ἐνίοτε ἐπιφαίνεται εἰς τὰς πράξεις τῆς κυβερνήσεώς της, οὐδεὶς δύνανται νὰ ἀρνήσῃ, ὅτι ὁ σημερινὸς τῆς Γαλλίας ἄρχων ἐπώσεν αὐτὴν μὲν ἀπὸ ἐσχάτων κινδύνων, τὴν δ' Ἐβρώπην, ἀπὸ συρράξεως φοβεράς. Τὸ δὲ ἀξίωμα αὐτοῦ φαίνεται ἰσχυρῶς ὅτι θέλει ἐπὶ τέλος παρωθῆ διὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στέμματος· περίεργος μάλλον εἶναι ἡ βαρβαρὴ ἀλλοίωσις τὴν ὅποιαν ἔλαβεν ὁ τίτλος του ἐντὸς τῶν 9 μηνῶν, ὅσοι διήλθον ἀπ' ἧς ἐποχῆς κατέλαβεν ὁ ἀνὴρ οὗτος τὴν ἀνταρχίαν τῶν πραγμάτων. Τὸ παρ' αὐτοῦ ἐδόθη ἐν συνταγμα ἀποκαλεῖ αὐτὸν ἀπλῶς πρίγκηπα μετ' ὀλίγον ἀρχαί τινες καὶ ἐρημνίδες, ὁμιλοῦνται περὶ αὐτοῦ, εἰπον, ἡ Α. Ἰβηλδης ὁ πρίγκηψ μετ' οὐ πολὺ συνεπληρώθη ἐτι μάλλον ὁ τίτλος καὶ εἰπον, ἡ Α. Αὐτοκρατορικὴ Ἰβηλδης ὁ πρίγκηψ. Καθ' ἕνα δὲ εἰς τὸν Νομαρχῶν, πανηγυρίζων τὴν 15 Ἀυγούστου, ἠγόρευσεν ὡς ἐξῆς εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ δοθὲν ὑπ' αὐτοῦ γέωμα, πρὸς τοὺς συναστειωμένους. Ἄ Κύριοί μου, ἐπειδὴ ἐορτάζομεν σήμερον τὴν ἐορτὴν τοῦ ἁγίου Ναπολέοντος, προτείνω νὰ κίωμεν συγχρόνως εἰς τιμὴν τοῦ τε αὐτοκράτορος καὶ βασιλέως Ναπολέοντος Α'. καὶ τοῦ πρίγκηπος Προέδρου Ναπολέοντος Β'. Ἐν ὅμως τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίῶν τὰ ὅποια ἐξήτησαν ἤδη τὴν ἀνύρθωσιν τῆς αὐτοκρατορίας, τὸν ὀνομάζει Ναπολέοντα Γ', διότι θεωρεῖ δέυτερον, ὡς φαίνεται, τὸν υἱὸν τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς, καὶ τοι μὴδέποτε ἀρξάντα. Ὁ δὲ στρατηγὸς Βασιλιάσσης, ἀγορεύων δημοσίᾳ τὴν 15 Ἀυγούστου ἐν Ἀλγερίᾳ, ὡς ἐπίτροπος τοῦ προέδρου, εἶπεν ὅτι, ὁ ἀποστείλας αὐτὸν πρίγκηψ ἐπιθυμεῖ ὥστε ἡ εὐμερία τῆς Ἀλγερίας ν' ἀποτελέσῃ ἐν ἀπὸ τὰ κυριώτερα καυχήματα τῆς βασιλείας αὐτοῦ (car le prince qui m envoie veut faire de la prospérité de l'Algérie une des principales gloires de son règne). Ἐπὶ πᾶσιν, ἕτερος τις Νομάρχης ἐν τῇ φωταφίᾳ ἦν παρεσκύασε τῇ 15 Ἀυγούστου, ἐπέβηκεν ἐπιγραφὴν βαβαίους, ὅτι τὸ θεὸς ἐκόπησεν τὸν Ναπολέοντα καὶ ἀρεταύθη. (Ἰβημερ. τῶν Συζητήσεων τῆς 23

ΠΕΤΕΡ ΒΟΤ. (Peter-Boite).

Τὸ Πέτερ Βότ εἶναι ὄρος τῆς ἐν τῷ Ἰνδικῷ Ὠκεανῷ νήσου Μαυρικίας, ἢ νήσου τῆς Γαλλίας ὀνο-

βαλαία φάραγγ, καὶ μετ' αὐτὴν ἀνοψοῦται τὸ τοῦτο, τὸ ὅποιον στέφεται, οὕτως εἰπεῖν, ἀπὸ χον ἐκατόμμετρον, ὁμοιάζοντα καὶ δυνάσταν, τις καὶ αὐτὸς στέφεται ἀπὸ ὀγκώδη πέτρας,

μαζομένης ἄλλοτε, ἔχει τὴν περιμέτρον διὰ τὸ χιλίο- μέτρον ὕψος του, ὅσω διὰ τὴν πᾶντὴν ἰδιόρρυθμον κα- γουσαν πανταχόθεν τῆς βάσεως τῆς. Ὠμί- ται τῆς ν. τοῦ. Μετὰ μαζὰν σειρὰν ὄρων ἐπέρχεται: αὐτὴ μὲν κεραλίη, ὁ δὲ βράχος λαιμῶν, καὶ

τερον μέρος τοῦ ὄρους πλάτη.

Ἐκ τῆς δημοσιευομένης ἐνταῦθα εἰκόνης γίνεται δῆ- λον πόσον δύσκολος καὶ ἐπικινδύνος εἶναι ἐνταῦτ' ἢ εἰς ἐκείνη ἀνάβασις διὰ πολλοὺ μὲν ἐπιχειρή- σαν ν' ἀναβῶσιν, ὀλίγοι δὲ ἐπέτυχον. Πρὸ 15 ἐτῶν, ὁ Ἄγγλος πλοίαρχος Λούδ ἀνέβη μὲρσι τῆς κορυ- φῆς, καὶ μετὰ τινα ἔτη δῶα ἄλλοι ἀξιώματιοὶ τοῦ Ἄγγλικοῦ ναυτικοῦ ἀνέβησαν ἐπίσης. Αὐτοὶ ἐστειλαν εἰς τὴν πατρίδα τῶν τῆ σχεδίων τὸ ὅποιον καὶ ἡμεῖς δημοσιεύομεν, καὶ ὑφ' ἐνὸς ἐξ αὐτῶν ἐγένετο ἡ ἐπο- μένη περιγραφή.

• Τὴν 20 Μαΐου 1840 ἤλθομεν πλησίον τοῦ ὄ- ρους, καὶ τὴν ἐπιούσαν ἀπὸ πρῶτας ἀνεωρῆσαμεν, συνοδεύομενοι ἀπὸ τρεῖς μαύρους φέροντας σχοινία καὶ τροφάς . . .

• Καὶ πρῶτον μὲν ἀνέβημεν τὸ ἀπώτατον μέρος τῆς φάραγγος διὰ πυκνοτάτου δάσους, ἐντὸς τοῦ ὅ- ποίου ἡ δρόσος ἦτο τοσούτη ὥστε κατεβράχηνεν ὅλοι- οτε δὲ διέβημεν αὐτὸ, ἐνοήσαμεν τότε κατὰ πρῶ- τον πῶσον δυσχερὲς καὶ κινδυνώδης εἶναι ἡ ἀνάβασις. Ἐξ δεξιῶν ὑψοῦτο ἡ πλάτη, τὴν ὅποιαν ἐπρεπε ν' ἀναβῶμεν πρῶτην πρὶν φθάσωμεν εἰς τὸν λαιμῶν, ὅστις ἔκειτο ὀρθῶς καὶ φοβερὸς ἀνωθεν ἡμῶν. Ἀνὲρ βριγώμεθα δὲ βραδέως, διότι τὸ ὄρος ἐγένετο ἀποτο- μώτερον καθόσον ἐπροβαίνομεν, τὰ δένδρα καὶ οἱ θάμνοι ἀφ' ὧν ἀνηροτώμεθα ἐξελκόν, καὶ μάλιστα εὐρί- σκωμεν ποῦ νὰ στηριχθῶμεν. Πολλάκις αἱ πέτραι ἐφ' ὧν ἐπατοῦμεν κατεκρημνίζοντο μὲ πᾶταγον, καὶ ἐ- κινδύνευον νὰ συντρίψωσι τὰς κατόπιν ἐρχομένους. ἤμεθα δὲ ὅλοι ὀκτῶ πλὴν τῶν τριῶν μαύρων. Μετὰ δῶα ὤρων κόπον ἐφθίσαμεν εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς πλάτης . . .

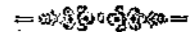
• Διευθύνθημεν τότε περὶ ὄρων τραχεῖαν καὶ στε- νιτάτην, ἔχουσαν ἐκτεταθῆναι δῶα κρημνοὺς εἰς ἄκρον ἀποπέτους, μέχρι τῆς βάσεως δῶα βράχων καθέτων 15 περίπου μέτρων ὕψος ἔχοντων. Ἐκεῖ ὅλοι οἱ προή- γηθέντες ἡμῶν περιεγρηταί, πλὴν δύο, φθιθῆντες ἐ- πέτρησαν. Τὸ καλ' ἡμεῖς, μετὰ μαζὰν σύσκεψιν ἀ- περπατήσαμεν τὰ ἐφεξῆς ἐθίσσαμεν πρὸς τὴν σχεδὸν καθέτων ἐπιφάνειαν τοῦ βράχου, εἰς δὲ ἐπρόκειτο νὰ ἀναβῶμεν, τρυφήσιον καλῶμου Ἰνδικοῦ τὸ ὅποιον εἶχα- μεν μετ' ἡμῶν διὰ νὰ ὑψώσωμεν σημαίαν. Ἀναβὰς δὲ μέχρι τῆς ἀνωτέρας ἄκρας αὐτοῦ, παρετήρησα εὐ- χαριστικῶς ὅτι ἀπὸ τὸ μέρος ἐκείνο ὁ βράχος εἶχεν ἀ- νωμαλίαν τινὰς τὰς ἁποίας δὲν ἐβλέπομεν κάτωθεν, δι' ὧν ἡμῶς κατώρθωσα νὰ ἀναβῶ μέχρι τῆς κορυφῆς. Τρεῖς ἐκ τῶν συντρόφιῶν μου μὲ παρεκλούθησαν, ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἐπρότιμησαν ν' ἀναρτηθῶσιν ἀπὸ σχοινίον τὸ ὅποιον, δέσαντες στερεῶς, ἐβίβημεν πρὸς αὐτούς. Ἡ ἐλαχίστη κίνησις τοῦ καλῶμου δι' οὗ ἀνέβημεν ὡς γαλαί, ἤθελε μᾶς κρημνίσαι εἰς βάραθρον βαθύ περὶ τὰ 700 ἢ 800 μέτρα.

Ἀλλὰ μόλις ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ἡμισυ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἀπνητήσαμεν καὶ ἄλλον βράχον πλέον ἀπόκρημον τοῦ πρώτου, καὶ ὑψηλὸν περὶ τὰ ἑπτὰ μέτρα, τὸν ὅποιον ἀνέβημεν μετὰ μεγίστης δυσκολίας, καὶ μετὰ τινα λεπτὰ τῆς ὥρας ἐφθάσαμεν εἰς τὸν λαιμῶν. Ἔμμεν λοιπὸν ἡ κεραλίη. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι ὑπερχει-

λῆς πανταχόθεν, ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀναβῶμεν ἀνευ σχοινίου. Ὁ ζυλοργῆς τοῦ πλοίου μας ὅστις ἦτο μετ' ἡμῶν ἐβίβη ὑπερ αὐτὴν ὀρειὰν ἔχουσαν εἰς τὴν ἀ- κρὰν μολύβδον, καὶ ὅταν ἡ ἄκρα αὐτὴ ἐπέσε πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, ἐθέσαμεν σχοινίον, οὕτως ἀνασχεθέντος, ἐκρατοῦμεν ἰσχυρῶς τὴν μίαν ἄκρην ἐνῶ αὐτὸς ἀνέβη διὰ τῆς ἄλλης. Μικρὸν ἐπειτα τὸν παρεκλούθησα- μεν καὶ ἡμεῖς.

• Δὲν μετινοήσαμεν δὲ διὰ τὴν τόσῃν μας τόλμην, διότι ἐθαυμάσαμεν τὸ ὠριότερον καὶ μεγαλοπρεπέστε- ρον βεβαίως πανόραμα τοῦ κόσμου τούτου. Ἀνακητέα- σαντες τὴν σημαίαν τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ἐπίομεν εἰς ὑγείαν τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας, καὶ ἐψάλαμεν τὸν ὕμνον Ὁ Θεὸς σώζει τὴν Βασιλίαν! Οἱ κά- τοικοι τῆς νήσου, οἵτινες μᾶς παρετήρουν κάτωθεν, ἐπευφημήσαντες ἐχειροκρότησαν ὅταν εἶδον τὴν ση- μαίαν κυματίζουσαν. Πρὶν δὲ καταβῶμεν, ἀπεθέσα- μεν ἐντὸς μιᾶς τῶν σχισμῶν τῆς σεβασμίας κῆρας τοῦ Πέτερ Βότ πλάκα μολύβδου, ἐφ' ἧς ἐνεγραφέσαμεν τὰ ὀνόματά μας, Κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν ἡμεθεὶς τρεῖς Ἄγγλοι, εἰς Σκωτίας, εἰς Ἴρλανδὸς καὶ εἰς Γαλιτίας . . .

• Ἀλλὰ καὶ ἡ κατάβασις δὲν ὑπῆρξεν εὐκόλος καὶ ἡμῶς κατέβημεν χωρὶς νὰ πάθωμεν τίποτε, καὶ κα- τὰ βροχίσαμεν τὴν παρεσκευασθῆν δεῖπνον. . . .

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΝΑΥΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΒΑΛΛΑΟΣ.

Τὴν γενικὴν κατάστασιν τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ τῆς Ἑλλάδος τὴν ὅποιαν ὑπεσχέθημεν πρὸ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μηνός, (Φυλλιάδ. ΝΖ.) πρὸς τοὺς ἀναγνώστῃς τῆς Πανδώρας, ἐδυνάμεθα καὶ τότε καὶ πρὶν νὰ δι- μοσιεύσωμεν. Ἀλλ' ἡ κοινοποίησις τελείων πολιτειο- γραφικῶν εἰδήσεων ἐκ μέρους τῶν δημοσιογραφού- των εἶναι ἀδύνατος ἐν Ἑλλάδι, καθόσον ἡ συλλογὴ τῶν εἰδήσεων τούτων, ἥτις παρὰ μόνους τῆς Ἐξου- ρίας δύναται νὰ γείνη, ἀμελεῖται, ἢ καὶ ἂν ποὺ κα- ταβῆται τις φροντίς, (*) τὰ πορίσματα, ἀναγκαί- τατα πρὸς τε τοὺς περὶ τὴν ἐμπορίαν καὶ τὴν ναυτι- λίαν ἀσχολουμένους, δὲν φέρονται πώποτε εἰς γνῶσιν τοῦ κοινοῦ. Καὶ ἀκριβῆς μὲν εἶναι ἡ δημοσιευομένη κατάστασις, ἀλλ' ὠφελιμώτερα βεβαίως ἦθελεν ἀ- ποβῆ ἂν, παρὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν πλοίων καὶ τῶν τόνων, ἐδυνάμεθα νὰ συμπαραβῶμεν καὶ τὸν ἀρι- θμὸν τῶν ἀποπλευσάντων καὶ καταπλευσάντων πλοίων καθ' ἕκαστον ἔτος, νὰ γνωρίσωμεν πόσα εἶχον φορ- τία καὶ πόσα οὐ, καὶ ποῖον τὸ εἶδος τῶν φορτίων,

(*) Τὴν προκειμένην Κατάστασιν τοῦ Ἐμπορικοῦ ναυ- τικοῦ ἠρῶνισθημεν ἀπὸ τὰ ἀργεῖα τοῦ ἐπι τῶν Ναυτικῶν διουρηγίου, ὅπου εἰρήσκονται ἱκανῶς ἀκριβεῖς εἰδήσεις περὶ αὐτοῦ.

ποιοι: οι ξένοι λιμένες προς οδὸν διευθύνθησαν, πόσα μετῆλθον τὴν ἐντὸς τοῦ Κράτους λεγομένην ἀκτιμοποιρίαν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Κατὰ τὰς εἰδήσεις ταύτας πολλὰ καὶ ἐμποροὶ καὶ ναυτιλλόμενοι ῥυθμίζουσι τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτῶν, διορθοῦσι τὰς ἐσφαλμένας γνώμας, καὶ ἐπιδίδονται εἰς κερδοσκοπίας καρπιμοτέρας.

Πρὸς τὰς πληροφαιρίας ταύτας ἐπεθυμοῦμεν νὰ προσθέσωμεν καὶ ἄλλας οὐσιωδέστερας, ὡς περὶ τὴν τοῦ βαθμοῦ τῆς προόδου τῆς Ἑλληνικῆς ναυτιλίας ἐπιθυμοῦμεν, ὁμοίω, νὰ συγκρίνωμεν τὴν κατάστασιν αὐτῆς ταύτης τῆς ναυτιλίας πρὸς τὴν τῶν ἄλλων ναυτικῶν ἐπικρατειῶν, ὡς τῆς Γενούης, τῆς Αὐστρίας, τῆς Γαλλίας, καὶ τῆς Ἀγγλίας. Ἄλλ' αἱ δημοσίαι βιβλιοθήκαι, ὅσας τοῦλάχιστον ἐπ' αὐτῶν ταύτων ἐπεσκεύημεν, δὲν περιέχουσιν ἀτυχῶς τοιαύτας, ἐκδιδομένας, ὡς γνωστῶν, μετὰ πολλῆς ἀκριβείας ἐνισχύσεως ἐν Εὐρώπῃ, καὶ ἰδίως ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ.

Ἦναγκάσθημεν ἄρα νὰ περιορισθῶμεν εἰς μόνον τοῦ ἡμετέρου Πίνακος τὴν δημοσίευσιν, προσθέντες ὀλίγας τινὰς ἐμπειρειακάς διασαφίσεις. (*)

Ἔτος	Πλοῖα α. καὶ β. κλάσ.	Τόνοι αὐτῶν.	Τὸ ὅλον τῶν πλοίων	Τὸ ὅλον τῶν τόνων.
1834	2183 708		2891.	
1835	2410 760		3370.	
1838	3269	88,502.	3269.	88,502.
1839	3345	89,642.	3345.	89,642.
1840	3184	110,690.	3184.	110,690.
1843	2220 949	15,180. 122,378.	3169.	137,558.
1844	2400 1014	15,880. 130,823.	3414.	146,703.
1845	2470 1114	17,280. 143,823.	3584.	161,103.
1848	2527 1456	17,309. 237,914.	3983.	255,233.
1850	2534 1482	18,070. 248,111.	4016.	266,201.
1851	2890 1437	20,011. 237,082.	4327.	257,093.

Ἐκ τοῦ Πίνακος τούτου ἐξάγομεν τὰ ἀξιοσημειώτα ταῦτα πορίσματα.

(*) Σημειώθην ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν πλοίων καὶ τῶν τόνων ὁ μὲν πρῶτος ἀριθμὸς εἶναι ὁ τῶν πλοίων τῆς α. κλ. ὁ δὲ ἄλλος ὁ τῶν τῆς β'. Ἐτῶν τινῶν τὰ πλοῖα καὶ οἱ τόνοι ἀμφοτέρων τῶν κλάσεων δὲν γράφονται κατ' ἴδιον, ὡς μὴ εὐρεθίσαν χωριστῶν σημειώσεων.

Ἀπὸ τοῦ 1834, ὅτε τὸ πρῶτον ἐμετρήθησαν πλοῖα, μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 1851, ὃ ἐστὶν ἐν 18 ἔτων, ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων ἐδιπλασιάθη ἢ δὲν, ἐνθ' ἀπὸ τοῦ 1838, ἕως τοῦ 1850, ἦσαν 13 ἔτων, ὁ τῶν τόνων ὑπερτριπλασιάθη, καὶ κατὰ τὸ 1851, ἔτος δυσπραγμάτων, φάνηται ἄλλα οὐχ ἦντιον δυσπραγμάτευτα, φάνηται ἰσότης ὡς πρὸς τὸν τελευταῖον τούτων ἀριθμὸν.

Μεταξὺ τοῦ 1838 καὶ τοῦ 1839, ἡ διαφορά ἀριθμοῦ τῶν πλοίων καὶ τῶν τόνων, εἰ καὶ κατὰ κινήσεως πρόοδον, δὲν ὑπῆρξεν ὁμοίως μεγάλη, ἐξίσωσι μὲν εἶναι ἡ μεταξὺ τοῦ τελευταίου τῶν ἔτους καὶ τοῦ ἐπομένου (1840), καθόσον ὁ μὲν ἀριθμὸς τῶν πλοίων ἠλαττώθη κατὰ 161, ὁ δὲ τῶν τόνων ἠξέθη κατὰ 21,000 καὶ ἐπέκεινα.

Τὸ 1843, ἦτοι μετὰ δύο ἔτη, ὁ ἀριθμὸς πλοίων, ὑπάρχει κατώτερος καὶ αὐτοῦ τοῦ 1840, ὁμοίως ὁ τῶν τόνων ἠξέθη περὶ τὰς 27,000.

Τὸ 1844 ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων ἠξέθη περὶ 300, ὁ δὲ τῶν τόνων περὶ τὰς 9000.

Ἀξιοσημειώτος δὲ πάλιν ὑπάρχει ἡ μεταξὺ 1844, καὶ τοῦ 1845 διαφορά τῶν τόνων, ὑπερβῆ κατὰ τὸ τελευταῖον τούτου ἔτος τὰς 14,000.

Ἄλλ' ἡ ἀληθῶς τεραστία αὐξήσεως, ἡ ὑπερτερη ἀναλόγως τῶν προσόδων ὅλων τῶν προηγηθέντων εἶναι ἡ τοῦ 1848, διότι, ἐντὸς δύο ἔτων, ὁ ἀριθμὸς τῶν τόνων ὑπερέβη τὸν τοῦ 1845, κατὰ 94,100 καὶ τὸν τῶν πλοίων κατὰ 400.

Τὸ 1850, εὐρίσκουμεν ὡσαύτως αὐξήσιν καὶ τῶν πλοίων καὶ τῶν τόνων, ὅχι ὁμοίως πολλοῦ λόγου ἀξίαν συγκριμένην πρὸς τὴν τοῦ 1848.

Ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης ἐξάγομεν πρῶτον καὶ ἄλλο συμπέρασμα σπουδαιότατον, ὅτι ἡ μὲν λεγομένη ναυτιλία, ἡ ἐκτετατομένη εἰς τὰς πέρας τῆς Ἰαδρείου θαλάσσης, ἀνεπτύχθη ὑπὲρ ποτε, καὶ ἐν τούτῳ ὁ μὲν ἀριθμὸς τῶν τόνων ἠξέθη, ὡς εἴρηκα τεραστίας, ὁ δὲ τῶν πλοίων, ἡ ἠλαττώθη ἢ ὀλίγον προέκοψε.

Πρῶτην φοράν τὸ 1851 εὐρίσκουμεν ἐλάττωσιν τῶν τόνων κατὰ 9000· αὐξήσιν δὲ τῶν πλοίων (ἢ τῆς α. θεβαίως κλάσεως) κατὰ 300 περίπου, καὶ ἡ δυστυχῆ ταύτην ἐλάττωσιν ἀποδίδομεν εἰς τὰς αἰτίας δις δυσχερεῖς περιπτώσεις τῆς ἐμπορίας.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων τῆς α. κλάσεως εἶναι γένει διπλάσιος τῶν τῆς β', ὁ δὲ τῶν τόνων τῆς δεκατρεῖς φορές ἀνώτερος τῶν τῆς α.

Πλὴν τῶν λιμένων τῶν Σπυριῶν, τῆς Σύρου, τῆς Γαλαξειδίου, τῆς Ἄνδρου, καὶ τῆς Κύμης, ὅπου ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων τῆς β'. κλάσεως ὑπερβαίνει τῆς α., κατ' ὅλους τοὺς ἄλλους, οὗτος ὑπερβαίνει τοῦ κείνου. Σημειώθην δὲ ὅτι καὶ τὰ τῆς α. κλάσεως πλοῖα μεταβαίνουν καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰς τὴν Ἰσίαν καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἐκ τῶν πληροφαιριῶν τούτων ἐξάγεται κατ' ἑμὲ τὸ γενικὸν τούτο συμπέρασμα, ὅτι, ἐάν τινος ἀριθμὸς τῶν πλοίων καὶ τῶν τόνων αὐτῶν ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον στοιχεῖον τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, τὸ πρῶτον ναυτικὸν τῆς Ἑλλάδος, προσεῦσαν, ὡς ὁμοίως

γινεταίως καὶ κατ' ἀμφοτέρω, δὲν παρακμάζει, ὡς τινος ξένοι εἶπον καὶ ἐγράψαν. Ἐάν δὲ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πλοίων καὶ τῶν τόνων προσέθεσμεν καὶ τὸν τῶν ναυτῶν ὅστις, ὡς ἐσημειώθη ἐν τῷ φυλλαδί. ΝΖ. συνεπεσοῦτο τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1852 εἰς 27,566, πρὸς δὲ καὶ τὴν ἐμπειρίαν, καὶ τὴν τιμιότητα αὐτῶν τῶν ὁποίων εὐαριθμῶν τινῶν παρεκτροπαὶ ἐξήτησαν ν' ἀμαυρώσωσι, θέλομεν περὶ τοῦ ἐμπορικῶν ναυτικῶν τῆς μικρῆς Ἑλλάδος, θελεῖ ἀκμάσει ὑπὲρ πάντας τὰς τῆς Εὐρώπης.

τοιοῦτων σαφῶν λόγων στηρίζεται. Ἡ διαγωγή, οὐχὶ ἀπλῶν χωρικῶν, ἀλλὰ πεφωτισμένων ἀνδρῶν καὶ ἡγεμόνων, καὶ κυβερνήσεων, καὶ ὁλοκλήρων ἐθνῶν!

I. Δεκιγγάλλας.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἡ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ.

Ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ, παρὰ τὰ Ἄλπεα ὄρη, ὑπάρχει κοιλάς λεγομένη Γοδηρόδη, ἐνθα κείται ἐπὶ χλομαλοῦ καὶ δυσβάτου μέρους, ὡς λάκκου ἐπαμμένον ἐντὸς βράχων, πολυχύνιον τι καλούμενον Ἄνδριον (Andrieux), τὸ ὅποιον, ἐνεκ τῆς ταπεινῆς θέσεώς του, στερεῖται καθ' ἑκάστην χειμῶνα ἐκατὸν κατὰ συνέχειαν ἡμέρας τῆς ὄψεως τοῦ ἡλίου. Ἐπομένως ἐκείνη καθ' ἣν ἀνακαίνετα ὁ ἥλιος εἰς τὸν ὀρίζοντα τοῦ πολυχύνιου, εἶναι ἡμέρα ἐορτῆς καὶ ἀγαλλιάσεως. Οἱ κάτοικοι, ὀδηγοῦμενοι τότε ὑπὸ τοῦ σεβασμιωτέρου γέροντος, καὶ φέροντες ἀνὰ μίαν ὠόπητταν (omelette), συσσωρεύονται ὅλοι ἐπὶ τῆς γερφύρας παρακειμένου τινος ποταμοῦ ἢ χειμάρρου. Ἐνθ' ὁ ἥλιος, διασκεδάζουσα τὰ περιεκαλύπτοντα τὸν ὀρίζοντα σκόπη, προαναγγέλλει τὴν ἔλευσιν τοῦ περιμενομένου σελασφόρου ἀστέρου, οἱ ἐπὶ τῆς γερφύρας προορτοῦν τὴν ἐμφάνισιν του διὰ τερπνῶν ἀσμάτων καὶ χαριέντων χορῶν, ἀμιλλώμενοι τίς πρῶτος νὰ εἶδῃ τὰς φαινας ἀκτίνες ἐκτοξευόμενας ἐπὶ τοῦ ταπεινοῦ πολυχύνιου τῶν. Μόλις δὲ φανῇ, καὶ σιωπῆ βαθεῖα διαδέχεται τὸν γλυκὺν θόρυβον ὃν ἀπετέλουν οἱ χοροὶ καὶ τὰ ἀσματα τοῦ λαοῦ, ὅστις, ἐνθ' ὥς πρὸ μικροῦ εὐρίσκετο εἰς ἀκατάπαυστον κίνησιν ὡς κλύματα ὠθηόμενα ὑπὸ σφοδροῦ ἀνέμου, ἀφῆκεν διὰ μίαν καὶ ὡς ἐκ θεάματος φαίνεται σχεδὸν ἀκίνητος, ὡς τὰ γαλιναῖα ὑδάτι εὐίδρου λίμνης. Οὕτω πως σιωπῶντες καὶ κρημῶντες προσφέρουσιν ἕκαστος τὴν ὁποῖαν κρατεῖ ὠόπητταν με ἠρησκειτικὸν σεβασμὸν πρὸς τὸν φαινὸν ἀστέρα, πρὸς δὲ καὶ τὰ βλέμματα πάντων εἰς προσκλιόμενα με βαθύ αἶσθημα εὐγνωμοσύνης. Τελεθεισῆς δὲ τῆς μικρᾶς καὶ ἀθῶας ταύτης προσφορᾶς ἐπαίνωνται ἄδοντες καὶ χορεύοντες εἰς τὰ ἴδια, ὅπου, ἠνωμένοι εἰς συμμαρίας, συντρέγουσι τὰς ὠόπηττας, ἐξακολουθοῦντες καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν νὰ ἐντριφῶσι καὶ νὰ χορεύωσιν.

Ἐάν τις ἐρωτῶσιν τοὺς ἀπλοῦς τούτους χωρικοὺς ποῖα τις σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἡλίου καὶ τῆς ὠόπηττας, μακροῦνται ὅτι καὶ οἱ πατέρες καὶ πάντες οἱ πρόγονοι αὐτῶν ἐτέλουν ἀνεκαθὰ τὴν τελετὴν καὶ προσφορὰν ταύτην. Ἡ ἀπάντησις βεβαίως δὲν εἶναι πολλὰ ἰσχυρά. Καὶ ὁμοίως ποσάκις ἐπὶ

εἰς τὴν Γαλλικὴν πόλιν Ἀίλλαν, ὑπάρχει μία οἰκογένεια ἔχουσα κληρονομικὴν ἰδιόχουσαν τινα ἀνωμαλίαν τοῦ σώματος. Οἱ ἄνθρωποι αὗτοι γεννῶνται ὅλοι μὲ ἐξ δακτύλους εἰς ἐκάστην χεῖρα, ὃ δ' ἕκτος δάκτυλος σχηματίζεται διὰ τοῦ διπλασιασμοῦ τῶν ἀντιχειρῶν. Οὕτως ὁ πρόπαππος, ὁ πάππος καὶ ὁ πατήρ, πάντες ζῶντες ἐτι, ἔχουσιν ἀνὰ δύο εἰς ἐκάστην χεῖρα ἀντιχειρας. Ὁ δὲ πρὸ μικροῦ γεννηθεὶς υἱὸς τοῦ τελευταίου ἀπεφῆσε νὰ τελειοποιήσῃ τὸ ἦδη παράδοξον ἐκεῖνο φαινόμενον τῆς φύσεως, καὶ, ἀντὶ ἐξ δακτύλων, ἔχει ἀνὰ ἑπτὰ καθ' ἑκάστην χεῖρα, δύο ἀντιχειρας, καὶ δύο ὠτίτις.

Ἐπειδὴ πολὺς λόγος γίνεται ἀπὸ τινος χρόνου περὶ τῶν ἀγῶνων τοῦς ὁποῖους καταβάλλει ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ τῶν Ἀθηνῶν, ἵνα, διὰ φανῶν καλυπτεῶν ὁπαροῦν τῶν προὑπαρχόντων, καταστήσῃ ὀλιγώτερον ἀβάτους τὴν νύκτα τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως μας, ἐνομιμάσμεν περιέργων νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα ὅσον βραβεία ὑπῆρξεν ἡ περὶ τοῦ δημοσίου φωτισμοῦ τῶν Παρισίων πρόνοια τῆς αὐτοῦ κυβερνήσεως.

Πρῶτην φοράν ἐπεχείρησαν νὰ φωτίσωσι τὴν πόλιν ταύτην τῷ 1558. Ἐἰ ἄλλαις λέξεσιν, οἱ Παριῖοι εἶχον πρὸ καιροῦ πανεπιστήμιον ὀνομαστὸν, πρὸ καιροῦ δὲ ἐλιχωροῦντο ὡς ἡ ἐστία τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ἐντούτοις τὴν νύκτα ἦσαν βεβυσμῆνοι εἰς σκοτὸς βαθύτατον, διότι ἄλλοτε, ὡς φαίνεται, οἱ ἄνθρωποι ἐφρόντιζον πολὺ μᾶλλον περὶ τῆς ἡθικῆς αὐτῶν βελτιώσεως ἢ περὶ τῆς ὑλικῆς τῆς πνεύμα τοῦ σημερινοῦ αἵματος εἶναι διάφορον ὅπως ὁποτε ἐν ἔτει 1558, αἱ συγγαμίαι διὰ νυκτὸς γενόμεναι ἐν Παρισίῳ ἐπιθέσεις καὶ βίαιοπραγαὶ κατέστησαν ἀπαραίτητον τὴν παραδοχὴν ἀσφαλιστικῶν τινῶν μέτρων καὶ ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας διέταξε νὰ τοποθετηθῶσι φανοὶ δι' ὁδῶν περιβεβλημένοι εἰς τὰς γωνίας τῶν ὁδῶν. Τὸ μέτρον τοῦτο δὲν ἐφόβισε πολὺ τοὺς κακουργοὺς τῶν Παρισίων, διότι μετὰ δύο μῆνας ἐξεδόθη νέα διαταγὴ παραγγέλλουσα τὴν ἀντικατάστασιν λαμπτήρων φωτεινοτέρων ὅπως οὖν τῶν ἀμαρῶν ἐκείνων φανῶν. Ἄλλὰ καὶ οἱ φωτεινότεροι αὗτοι λαμπτήρες δὲν ἐδικαίωσαν τὴν πομπώδη αὐτῶν ὀνομασίαν, διότι τῷ 1667 βλέπομεν τὸν τότε διευθυντὴν τῆς ἀστυνομίας ἀνευφημούμενον παρὰ πάντων, καθὼ τοποθετήσαντα εἰς ὅλας τὰς ὁδοὺς φαναὶς

κηροφόρους και μετάλλιον μάλιστα εξετύπωθη εις μνήμην του κατορθώματος τούτου.

Οι δ' ανταυγαστήριαι λαμπτήρες δὲν εισήχθησαν εις Παρισίους ειμή τῷ 1745, και ἔκτοτε παρέμειναν ἐν χρήσει πρὸς τὴν δημόσιον φωτισμὴν τῆς πόλεως μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἀερίου (γῆς), τὸ ὁποῖον κατάρθωσε τελευταῖον νὰ διαχύτῃ φῶς ἡλιοφανὲς εις πολλὰς ὁδοὺς και πλατείας τῶν Παρισίων.

Ἄλλ' εἶναι ἄξιον παρατηρήσεως, ὅτι ἡ εἰσαγωγή τοῦ δὲ ἀερίου φωτισμοῦ ἀπῆντησε μεγάλας ἐν Γαλλίᾳ δυσκολίας. Ἐφῶντι εις τὴν πολυτέμην ταύτην ἀνακάλυψιν συνέβη ἔτι και εις πολλὰς ἄλλας. Πρῶτος ἐπενόησεν αὐτὴν ὁ Γάλλος μηχανικὸς Λεβὼν· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Γάλλοι ὅσον εὐκόλοι εἶναι περὶ τὴν παραδοχὴν νέων πολιτευμάτων τόσον δύσπιστοι πρὸς τὰς γρησμιωτέρας τῶν ἀκαλύψεων, ἡ ἐπίνοια τοῦ Λεβὼν οὐδεμιᾶς ἔτυχεν ἐν Γαλλίᾳ δεξιώσεως. Ἰξεναντίας, δὲ, ἐπειδὴ οἱ Ἄγγλοι, οἱ δυσκολώτατοι περὶ τὸ πάλιν τευμα καινοτομοῦντες, προθυμώτατοι ἀρπάζουσι πάντα νεωτερισμὸν ἐπαγγελλόμενον θετικωτέραν τινα ὠφέλειαν, οἱ Ἄγγλοι ἐσπευσαν νὰ μεταχειρισθῶσι τὸ ἀερίον, και τὸ Λονδίνον ἐφωτίζετο δι' αὐτοῦ πολὺ πρὶν ἢ οἱ Παριῖοι διανοίξωσι τοὺς ὑψηλοὺς τῶν εις τὴν νέαν ταύτην ἀλλῆθαι. Τὸ ἀστειότερον μάλιστα εἶναι, ὅτι ὁ πρῶτος, ἐν ἔτει 1814, ἐπιχειρήσας νὰ εἰσαγάγῃ εις τὴν Γαλλίαν τὸν διὰ τοῦ ἀερίου φωτισμὸν ὑπῆρξεν ὁ Ἄγγλος Οὐίλσον. Ἀλλὰ και πάλιν τὸ πρῶγμα ἀπῆντησε μεγάλας δυσκολίας μέχρι τοῦ 1830, ὅτε και μόλις ἠὲδοκίμησεν. Ἐχρειάσθη δηλαδὴ οἱ κοζῆκοι, ἀναχωρήσαντες ἀπὸ τῶν σπλάγγων τῆς Σιθηνίας, νὰ ἐλθῶσι νὰ στρατοπεδεύσωσιν εις τὰς πλατείας τῶν Παρισίων, διὰ νὰ ἀρχίσωσιν οἱ Γάλλοι νὰ ἐνοῶσιν, ὅτι ἀνακάλυψις τις τὴν ὑποίαν Γάλλος εἶχε κάμει δὲν ἦτο ὅλως δόλου ἀχρηστος· και ἐχρειάσθη πάλιν νὰ μεταβληθῇ μία δυναστεία, διὰ νὰ παύσῃ πᾶς αὐτῶν δισταγμὸς περὶ τῆς ὠφελείας τῆς ἀνακλύψεως ἐκείνης.

— Φαίνεται, ὅτι και ἐν τῶν Γάλλων ἀρχαιολόγων τινὲς ἐτίστασκον ἐν τὰ ὑπὸ τοῦ K. Boule ἐν τῇ ἀκροπόλει ἀνευρεθέντα ἀνθήκωσιν εις τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ἐποχὴν και ὅτι ἰδίως ὁ K. Edouard Renaud ἐξέφρασεν ἀντίθετον γνώμην εις ἄρθρον δημοσιευθὲν ὑπ' αὐτοῦ εις τῇ ἐπιθεωρήσει τῶν ὠραίων τεχνῶν τῆς 15 Ἀυγούστου. Ὄθεν ὁ K. Boule ἠναγκάσθη νὰ γράψῃ πρὸς τὸν Moniteur τῆς Γαλλίας ἐπιστολὴν περὶ τούτου, τῆς ὁποίας μεταφράζομεν ἐνταῦθα τὴν ὑπὸ τῆς ἐφημερίδος ἐκείνης δοθεῖσαν περίληψιν.

Ὁ K. Boule λυπεῖται διότι ὁ K. Renaud, ὁμιλήσας περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, δὲν ἐλαβε γνώσιν τῶν ἐσχάτως περὶ αὐτοῦ δημοσιευθέντων ἐγγράφων. Ἄν ἀνεγίνωσκε τὰ ἐγγράφα ταῦτα, δὲν ἤθελεν ἀποδώσει εις αὐτὸν γνώμης ὅλως ἀντιθέτους ἐκείνων τὰς ὁποίας οὗτος ἐξέθεσεν· ἀλλ' ἤθελε πληροπορηθῆ, ὅτι ὁ K. Boule δὲν ἀποδίδει εις τὴν ἐποχὴν τοῦ Περικλέους τὴν τελευταίαν κατασκευὴν τοῦ γούρου πολλὰς ἀπὸ ἀυσάνδρου μέχρι Ἰουστινιανῶν καθαιρεθέντος και ἀνοικοδομηθέντος· ὅτι παρετήρησε πολλὰς μεταγενεστέρως προσθήκας εις τὰ λείψανα τῶν ὑπὸ

τοῦ Εὐρόζου καταστροφέντων ναῶν, και ὅτι παρέστη τὴν μεγάλην τῶν προπυλαίων κλίμακα ὡς μεταγενεστέρων τῆς Ῥωμαϊκῆς κατακτίσεως, ἂν και ἀνοικοδομηθεῖσαν κατὰ τὸ σχέδιον τῆς ἀρχικῆς τοῦ Μνησικλέους κλίμακος. Ἐν γένει, δὲ ὁ K. Boule δὲν κρίνει ὅτι διεκινδύνευσε τὴν παρὰ τοῖς ἐπιστήμασι Ἑβρωπαίοις τιμὴν τῆς Γαλλίας (φαίνεται ὅτι ἐπικριτῆς του ἐπὶ τοσοῦτον ἔλεγξεν αὐτόν) διότι ἀναρῶν ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ ἐπισσεσφωρεμένα κτίρια Πελασγικῆς Παισιστράτου, ἔργα τῆς Περικλείου γενεᾶς, ἢ δὲ Ῥωμαϊκὰ ἔργα, και ἐπισκευὰς τῶν πρώτων ἀνοικοδομηθέντων τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

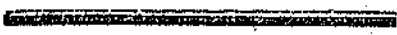
Αυτούμεθα και ἡμεῖς ὅτι δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ἐγγράφα εις τὰ ὁποῖα ἀναφέρεται ὁ K. Boule, ἢ πληροφανερωμένον σαφέστερον τοῦ στησιζόμενος βεβαίως, ὅτι ἡ μεταγενεστέρως αὐτῆς Ῥωμαϊκῆς κατακτίσεως μεγάλη κλίμαξ τῶν προπυλαίων ἀνοικοδομηθεῖσα κατὰ τὸ ἀρχικὸν τοῦ Μνησικλέους σχέδιον.

ΑΝΑΚΛΑΥΨΙΣ.

Ὁ Νομάρχης Φθιώτιδος K. Ζυγομαλάς, περιοδεύων ἐσχάτως ἐν τῷ νομῷ ἐκείνῳ, ἔβρεν ἐπὶ ὄρους τινὲς σωρὸν μέγαν ὀδόντων κελουσιαίων, ἀνηκόντων προδήλως εις ζῶα κατακλυσμαῖα. Ἰστέλλε δὲ μετὰ τῆς περὶ τοῦ ἐκθέσεώς του, πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείων, καί τινας τῶν ὀδόντων τῶν τῶν. Προσεχῶς ἐλπίζομεν νὰ ὁμιλήσωμεν ἐπιτενέστερον περὶ τοῦ ἀξιολογωτάτου τούτου εὐρήματος.

Λύσις τοῦ ἐν τῷ φυλ. λαδ. ΝΘ'. Αἰτιολογία

Κάρα — μανία.

ΛΕΞΙΓΡΗΦΟΣ.

Μ' ὄμμα φρενὸν και ἀπηνὲς τὸ πρῶτον ὁ νομάρχης εἰς τὰς ἐρήμους, ὅπου εἶχε και ἔχρη του χαράτι. Ἦ δὲ φωνὴ κ' ἡ ὄψις του ἡ τρομερὰ φοβίσει. Φύγ' ὀδαιπύρε, μὴ σ' εὐρή, σὲ τρώγει, σὲ σπαράττει. Χάρα λαμπρὰ τὸ δεῖν ὅτι εἶρα, ἀπέραντος, πλουσίη. Κατὶς ποτὲ πολιτισμοῦ, ἀλλ' ἤδη νεκρωμένη. Ὑπὸ τὴν βλάβην κύπτουσα, παλιμπαῖς και ἀθλίη. Καὶ τρέφουσα παντοδαπὰ τοῦ πρώτου μου τὰ γένη. Τὸ δ' ὄλον νῆσος ἀγνωστος, σκοπέλου εἶναι εἶδος. Ἀμφοτέρωθεν ἐσχατὰ τῆς γῆς τῆς ἑλληνίδος.

